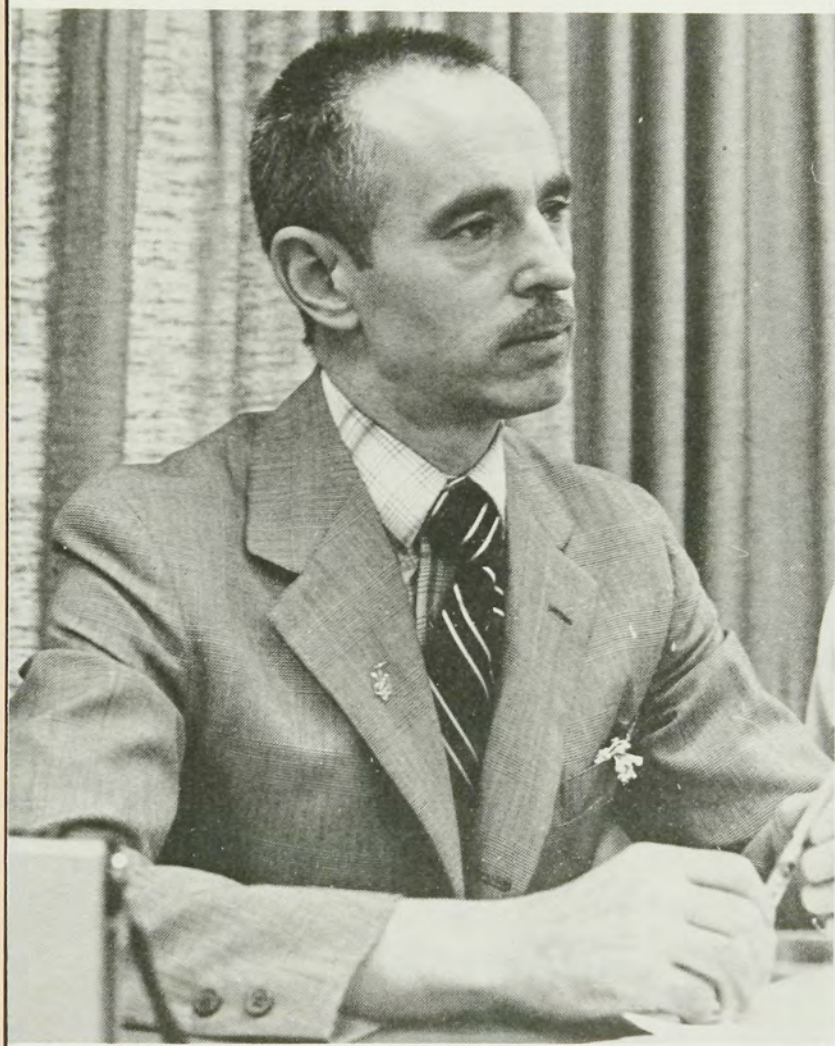

ЮНАК

червень ♦ june
липень ♦ july

1979

ВАЖЛИВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ ПЕРЕДПЛАТНИКАМ "ЮНАКА"

ГПБулава, шукаючи способів покращання методи збирання передплат, зобов'язала КП Старшини через пл. осередки допомогти пл. видавництву збирати передплати гуртово й надсилати їх напочатку березня до Адміністрації. Пресові референти у пл. осередках виготовляють списки своїх членів з їх адресами й, згідно з зібраними передплатами, висилає їх до Адміністрації. На основі цих списків Адміністрація висилає журнали. Тому просимо Вас перевірити в станицях списки й вплачувати передплати **тільки до станиць**. Нашим обов'язком повинно бути, щоб **кожний** подбав про **своєчасну** вплату. Тим улегшимо працю пресовим

референтам у станицях, піднесемо рівень нашої пл. готовності й дамо змогу пл. видавництву існувати.

Передплатники, які не є членами пл. станиць, пересилають передплати кожного року **не пізніше 15 березня** безпосередньо до видавництва.

Пл. видавництво вдячне за щедрі датки на пресфонд і просить не забувати про них у майбутньому. Від кожного з нас залежить доля пл. преси, її існування і ріст. Хай же кожний причиниться до росту журналів, бо це наше спільне добро.

Адміністрація

УВАГА! УВАГА!

Усіх тих, що надсилають до "Юнака", "Готуйсь" і "Пл. Шлях" будьякі інформації та світлинки чи дописи, дуже просимо подати повне ім'я та прізвище особи, що до неї стосується дана інформація, курінну приналежність, місце замешкання, дату, коли дана подія заїснувала тощо. Світлинки просимо завжди підписати на звороті чи іншим способом зазначити до кого і чого вона відноситься.

Посилаючи світлинки для поміщення, вибирайте чорно-білі та ті з кольорових, які мають чіткі контрасти.
Редакція

ПОМОЖІТЬ НАМ зробити "добре діло" і перешліть дарункову передплату

для зразкових, але неможливих юнаків та юначок, особливо з європейських та південно-американських країн. Вони бажали б дістати та читати «Юнака», але самі не можуть собі його передплатити.

Адміністрація

ПЛАСТОВА КРЕДИТИВКА в Торонті

на корисних умовах

- дає **ПОЗИКИ** та
- приймає **ОЩАДНОСТІ**.
- Пластова Кредитівка міститься у Пластовому Домі в Торонті.
- **Урядові години:**
вівторок і четвер 7-9 вечора,
субота 2-4 по пол.

Plast (Toronto) Credit Union Ltd.,
2199 Bloor St. West, Toronto 21, Ont.
Phone: 769-9998

**Пластуні і Пластунки в Торонті!
СКЛАДАЙТЕ
СВОЇ ОЩАДНОСТІ
у Пластовій Кредитівці!**

Від 1 січня 1979 р. річна передплата "Юнака" коштує: США і Канада — \$10.00; Австралія — рівновартість 10.00 амер. дол.; Австрія — 100 шилінгів; Аргентина — 10.00 пезів; Німеччина — 15.00 нім. марок; Франція — 15.00 франц. франків; Італія — 2,000 лірів. Велика Британія — 2.00 фунти
Ціна одного числа \$1.00.

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2150 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6S 4V7, Canada Tel.: (416) 769-7855

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ YUNAK MAGAZINE 2150 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6S 4V7, Canada

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Avenue, Babylon, N. Y. 11702, U.S.A.

SECOND CLASS REGISTRATION NUMBER 2185

"Юнак" — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця крім липня і серпня.
Видає Головна Пластова Булава.

З М І С Т

2	Валентин Мороз між нами	Подруга Гребля
3	Валентин Мороз на волі!	
4	Осередок української культури	Л. Корбутяк
	Біографія Лео Мола	Л. Розумна
	Що читати? "Останній пророк"	А. Винницький
6	Успіхи наших друзів: пластунна — перша	
	стипендистка фонду ім. Л. Ревуцького	Г. Клим
	О. Попович — успішний тренер	О. Н.
7	Пластун любить природу... Дещо про	
	дерева	Подруга Надя Н.
8	Українське весілля	Г. Котович
12	Відійшла у вічність	
	ст. пл. Лідія Дикун	Т. Горохович
	Школа, в якій провалитися — значить вмерти	**
13	Як ми запланували і провели вечір "Юнака"	
	у Вашингтоні	Ф. Старух
16	Робіть вечори "Юнака" у своїх станицях!	**
17	Український Рік Дитини і ГБ УПС	Б. Сірський
	З гостинною у Вашингтоні	Пан Тофель
18	Вечірка чи торт	Л. Ю.
19	Пишемо на одну літеру	Пан Тофель і Подруга
20	Чи знаєте про Тараса Кіценюка?	**
	Хроніка:	*
21	Із записником і без на МПЗ	Р. Ващук
23	Приємні спогади з МПЗ-1978	Б. Онишкевич
26-28	Датки на пресфонд, Замість квітів на могили	
	Оголошення	

● На обкладинці: Валентин Мороз — фото д-ра Р. Голята.

● Ілюстратори цього числа: ст. пл. Ляля Войтович, пл. сен. Лілея Волянська-Горняткевич, пл. сен. Дарія Даревич, ст. пл. Люба Мазяр, пл. юн. Надя Мариняк, пл. юн. Адріан Старух

Редагує колегія.

Головний редактор:

пл. сен. Ольга Кузьмович.

Члени редакційної колегії:

пл. юн. Андрій Винницький

пл. сен. Тоня Горохович.

ст. пл. Олесь Кузишин

гетьм. вірл. Ксеня Одежинська,

пл. юн. Всеволод Онишкевич

ст. пл. Юрій Павлічно,

пл. сен. Олександра Юзенів.

пл. сен. Петро Содоль

пл. сен. Люба Крупа

● Усі редакційні матеріали слід слати на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.

ЮНАК

ЧЕРВЕНЬ-ЛИПЕНЬ 1979

Ч. 6-7 (189-190) РІК XVII

Інтерціональне стандартно-серійне число,

0044-1384

ВАЛЕНТИН МОРОЗ МІЖ НАМИ

Вне маю з чим увійти до тебе...
(В. Мороз: Лист до сина)

Дорогі Юні Подруги й Друзі!

Увага, думки, цікавість, почування українців від пам'ятної п'ятниці 27 квітня ц. р., коли радісною весняною ластівкою прилетіла до нас звістка про звільнення і приїзд В. Мороза до Нью-Йорку, і досі зосереджені біля нього. Другого дня в суботу неможливо було провести лекцій в українських школах згідно з пляном, учні бажали слухати про життя і творчість Мороза. Вони писали на таблицях "Мороз вільний!!!", "Вітаємо нашого героя!" та інше.

Зустрічаючись з юними приятелями, ми ділилися своїми враженнями про небуденну подію.

— Я не могла спати, почувши про приїзд Мороза до нас, — оповідала Христя. — Пригадала собі наші листи до нього, демонстрації, його й наші голодівки, все те, що ми чули й читали про його муки... Боже, — думаю собі, — скільки він зможе нам розповісти про своє... самовиховання!..

— Ви чули, читали, що Мороз обіцяв їздити по юнацьких таборах, що він дуже хоче зустрічей з молоддю, — перервав Христі Роман. — Знаєте, що він сказав ще на зустрічі з молоддю в Нью-Йорку? Я дещо записав з радіо-авдиції про цю зустріч. — Роман витягнув записник і читав:

"Не бійтесь, коли вам скажуть про вашу обмеженість, коли ви цінуйте свій народ найбільше на світі. Це не гріх бути таким обмеженим. Я знаю, що всі люди рівні. Це говорить мій розум. Але разом з тим я знаю, що мій народ найкращий. Мій народ окраса Землі".

— І звідки в нього взялася така глибина й сила любови до свого. Його ж вчили бути інтернаціоналістом, йому втовкали в голову марксизм-ленінізм, а зневажали націоналізм, — не витримала Таня.

— Це прапори наші, які він у дитинстві побачив у селі на брамі під час проголошення української самостійності в 1941 році якоюсь таємною силою запалили в його дитячій душі вогонь патріотизму, — заглибившись поглядом у зелений простір парку, пояснив Андрій.

— Так, але самого оглядання прапору не

досить для такого горіння. Не забувайте, що він виростав в Україні, зустрічав людей, що переживали боротьбу українців з окупаціями — Польщі, Німеччини, ССР, — продовжував пояснювати феномен духовости Мороза Роман. Він читав далі вислови Мороза з промови до молоді:

"Мене не задовольняє просте фізичне існування моє і моїх нащадків. Філософія "аби вижити" — це тваринна філософія. Я хочу, щоб мої нащадки були українцями, і на ніякий інший варіант не згоджуся. Світ, в якому не було б України, може не існувати".

— Знаєте, від цих слів мурашки бігають по тілі. Я тепер розумію, — озвалася зворушена Христя, — чому він у листі до сина під час голодівки писав: "Вже маю з чим увійти до тебе...". Він своїми інтимними батьківськими почуттями хотів служити народові. У муках голодівки знаходив силу духа. Її в дарунку передав синові в день його народження. Морозові відомі наші проблеми асиміляції, відчуження — цього модерненого бісурменства. Тому він так гостро осуджує тих, хто піддається "філософії вседозволеності" — тих, хто пише покаєнні заяви, хто асимілюється, хто "байдужий до вогню", — вогню національних ідей.

Слухаючи Вас, Юні Друзі, мені хотілося, щоб Ваші думки стали відомими й Морозові. Тому я тут їх зібрала. А на таборі влітку, чи при інших нагодах, пізнаючи думки й почування Мороза, його творчість, духовість, його одержимість, Ви збагатитеся його прекрасним світом думок, відчуете силу його патріотизму, його віру в те, що "його нація обрана Богом, і що його народ є найвищим продуктом історії". Морозове розуміння служби народові, — це готовість жертвувати йому всім, включно з родиною, з власним життям. Тоді в 1974 році він зібрав свої духові сили, готовився зустріти сина, а тепер він ділиться своїм духовим добром з нами. Бачимо й відчуваємо це добро, дарма, що Мороз заявляє немов у його 122 записних зшитках, які тепер в руках КГБ, більше змісту, ніж тепер є у ньому фізичному. Не омийте, Друзі, найменшої нагоди зустрічатися з Морозом, читати його творчість.

Скоб! Подруга Гребля

Подруга Гребля

СУЧАСНІ ВИЗНАЧНІ УКРАЇНЦІ

ІСТОРІЯ

ВАЛЕНТИН МОРОЗ НА ВОЛІ!

Напевно немає між нашими молодими читачами нікого — хто б не знав про те, що Валентин Мороз від 27-го квітня ц.р. перебуває в США на волі серед української громади.

Його звільнення і приїзд були дійсно несподіваними, хоч ми усі так вже довго домагалися того демонстраціями, протестами, писанням листів, творенням комітетів оборони Мороза і т.п.

Його знімка видніла десятки разів із сторінок преси, кричала до нас із транспарентів й афіш у кожній українській домівці. І наш "Юнак" не один раз писав про В. Мороза, містив його вірші, його славний "Гостинець" синові, враження молоді після прочитання його есеїв та звіти з протестаційних акцій пластової молоді в його обороні.

Як же радісно нам, що сьогодні він живий серед нас, говорить до нас із обкладинки нашого журналу чи пресових повідомлень, що можемо зустрічатися, розмовляти з ним. А особливо радісно, що Валентин Мороз так дуже цікавиться українською молоддю, яка виростає у вільному світі. Їй хоче віддати свої сили, з посвятою для неї працювати. Для нього, як каже, було несподіванкою, що так багато нашої молоді брало участь у акціях його оборони, що стільки дітей писали листи та протестували проти його ув'язнення. Він зі зворушенням дякує кожному з українців, що голодували, солідаризуючись із його голодівкою, як також хоче мати більше нагод зустрічатися з

ними та усією українською молоддю.

Тож готуйтеся молоді пластові друзі до цієї радісної і святкової хвилини, коли зможете стати віч-на-віч із Валентином Морозом, який для нас став символом руху спротиву в Україні.

Ми певні, що така нагода прийде вневдовзі, або вже була, чи у місцях вашого поселення чи в літніх таборах. І ви самі почуєте його палкі оптимістичні слова, відчуєте його глибоку віру в Бога й Україну, його завзяття і почуття гумору. Справді, важко повірити, що ця людина з'явилася серед нас просто з концтраційного табору, після тринадцять років ув'язнення, заслання і після найдовшої досі голодівки.

В. Морозові сповнилося тепер 42 роки, а до тюрми він пішов маючи 28 літ, коли працював професором історії Івано-Франківського Педагогічного Інституту. Після чотирорічного засуду, перебув лише 9 місяців на волі, а в 1970 р. засуджено його на 14 років (9 років і 5 заслання) за написання таких творів як "Мойсей і Датан", "Серед снігів" і "Хроніка опору".

Валентин Мороз перебув шість років у Володимирській тюрмі. У тому часі його пробували замкнути у психіатричній лікарні, але це не вдалося, як каже він, через протести на Заході. Від 1976 р. до 26-го квітня 1979 р. він перебував у таборі особливого режиму в Мордовії, а 27-го квітня прибув літаком до Нью-Йорку.

Як професора історії, його запрошено бути співробітником Гарвардського Університету, а конкретно Українського Наукового Інституту. Університет у Гарварді ще в 1974 році вислав В. Морозові запрошення стати викладачем того університету і це запрошення відновляв кожного року, хоча воно ніколи не дійшло до Мордовського концтабору.

8-го травня ц.р. Валентин Мороз відвідав Університет у Гарварді і там вітали його офіційно президент Д. Бок, американські науковці та члени Українського Наукового Інституту на чолі з директором — проф. д-р О. Прицаком.

"Це невимовна радість для мене — після 14 років мати свою власну кімнату в науковому інституті, держати ключі від неї і не боятись, що мої писання можуть забрати КГБісти", — сказав зворушений В. Мороз.

А ми бажаємо В. Морозові, щоб він держав ключі не лише від цієї першої власної кімнати на волі, але від кожної української домівки, кожної нашої установи, а перш усього ключі від сердець української молоді!

Ольга Кузьмович

ОСЕРЕДОК УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

У Вінніпегу 1944 р. засновано Осередок Української Культури й Освіти. Це є найбільша культурна українська інституція в Канаді й складається з музею, картинної галерії, бібліотеки та архівів. Крім музейних та художніх виставок Осередок веде зовнішню музейну та освітню працю. Від часу його заснування метою і завданням Осередку було — зберігати, розвивати й популяризувати українські культурні надбання в Канаді, а разом з тим збагачувати все канадське культурне життя.

Цього року Осередок святкує 35-річчя і стоїть напередодні нового етапу, бо Осередок здобув цілий будинок на поширення своєї праці при вулиці Александер 184. В часі від 21-27 січня 1979 р. були святкування днів Української Культури і Освіти. В неділю 21-го січня відбулося відкриття Осередку в новому будин-

ку з участю багатьох визначних осіб з урядів Манітоби та міста й різних громадських організацій. Наступного дня відбувалася ілюстрована доповідь інж. Гудзяка "Спогади з визвольних змагань", у вівторок — доповідь на тему "Нотатки для колекторів українських пластинок, українські народні пісні у світовій музиці", у четвер 25-го січня відбулася ілюстрована доповідь мистця Романа Коваля на тему: "Раннє візантійське мистецтво в Україні", у п'ятницю висвітлено фільм Славка Новицького п. н. "Безсмертний образ" про творчість мистця Лео Мола, спонзорований Вінніпезькою Мистецькою Галереєю та Осередком УКО. Того вечора ми бачили також інші нагороджені фільми С. Новицького.

пл. розв. Ліда Корбутяк, гурток "Фіалки",
2-ий Курінь ім. Кн. Ольги, Вінніпег.

БІОГРАФІЯ ЛЕО МОЛА

Лео Мол — це відомий український мистець-скульптор. Справжнє ім'я його Леонид Молодожанин. Він народився в Україні 1915 р. Студював у Академії Мистецтв в Берліні, Німеччина, та в Академії Мистецтв в Газі, Голляндія. Від 1948 р. він живе у Вінніпегу, Канада.

Лео Мол виконав багато скульптур на замовлення різних інституцій, як напр. уряду Канади, Манітобського Університету, Університету св. Климентія в Римі, середньої школи ім. д-ра Лео Мола в Тахертінг у Баварії, Вищої Технічної Школи в Ендговен у Голляндії. Він запроєктував і виконав поперх 80 вітражів.

Лео Мол запроєктував пам'ятник Т. Шевченка у Вашингтоні (який відкрито в червні 1964 р.) як також пам'ятник Т. Шевченка в Буенос Айрес в Аргентині, який відкрито в листопаді 1971 р. Він також виконав ряд погруддів, як наприклад — Дж. Д. Діфенбейкера, Д. Д. Айзенгавера, Папи Павла VI і Папи Івана XXIII, Кардинала Йосифа Сліпого, Кардинала

Тіссеранз і мистців з Групи Сімох: А. Й. Джексона, Ф. Варлея і А. Кассона. Його праці є в постійних колекціях Мистецької Галерії в Гамільтоні, в Колекції МакМайкл в Онтаріо, в Мистецькій Галерії в Торонто, у Вінніпегу, в Калгарі і Бенф в Алберті та у Ватикані. Також його мистецькі речі є у приватних збірках у Канаді, США, Англії, Німеччині, Італії та Голляндії.

Мистець Л. Мол одержав ряд нагород за свою скульптурну працю: нагороду за ескіз пам'ятника сер Р. Бордена в Оттаві, в Мистецькій Галерії в Гамільтоні (двічі), другу нагороду за проєкт пам'ятника Т. Шевченка у Вінніпегу, першу нагороду за проєкт такого пам'ятника у Вашингтоні і першу нагороду за проєкт такого ж пам'ятника у Буенос Айрес, також "Медалю сторіччя" від Канадського Уряду 1967 р.

Він член і колишній президент Об'єднання Мистців Манітоби, член і колишній заступник президента Об'єднання Скульпторів Канади, член Королівської Канадської Академії Мистецтв, член Об'єднання Мистців Америки. Він одержав почесний ступінь доктора прав з Вінніпезького Університету. В січні ц. р. відбулася у Вінніпегу прем'єра фільму С. Новицького про життя і творчість Л. Молодожанина, та про його техніку відливання скульптур у бронзі.

Лариса Розумна, гурток "Фіалки",
2-ий Курінь ім. Кн. Ольги, Вінніпег

“ОСТАННІЙ ПРОРОК”

“Останній пророк” — це роман відомого українського письменника Леоніда Мосендза про народження, дитячі та молодечі роки Єгоханана (Іоана), тобто Івана Хрестителя.

Починається роман описами життя Єгохананових батьків Захарії і Елісеби та станом Юдеї під римською владою. Тоді увага пересувається на Єгохананове дитинство.

Змалку Єгоханан захоплений зброєю і воєнними справами, але мати його, боячись наслідків цього захвату, віддає його старому Давидові на науку. З часом Елісеба посиляє його до Єрусалимського храму, щоб він продовжував працю свого батька в назарействі.

Єгоханан сповнений надій й охоти служити якнайліпше храмові й народові та майже відразу він зазнає розчарування, вперше через розпусту учнів при храмі, а пізніше через опортунізм садукеев і дволичність та скупість фарисеев. Через ці розчарування він покидає храм і рішає пристати до zelotim — учасників підпільної боротьби з чужою владою і проти власних жидівських запродавців — царя Ірода, багатих садукеев і фарисеев. Ненависть і скрайний фанатизм zelotim відкидає Єгоханана, він старається почати життя наново, повертається до рідного села Гербону. Вкоротці, здавши собі справу, що його нічого не в'яже з селом, Єгоханан вертається до Єрусалиму і проживає з Закхеєм, син якого смертельно хворий.

При кінці роману Єгоханан допомагає Закхеєві добитися допомоги в асаїна, члена секти есеїв, які мали славу добрих лікарів.

Зміст роману тут уривається через смерть автора. В останній частині роману Єгоханан мав частіше зустрічатися з есеями і, як ми знаємо з історії, з Христом.

Хоч на перший погляд здається, що цей роман є тільки нескінченим описом життя Єгоханана, у ній є багато символізму, який зв'язує життя і переживання Єгоханана з життям і переживаннями Мосендза.

Мосендз служив в Армії УНР і був зв'язаний з націоналістичним рухом. Як і Єго-

ханан, він зазнав багато розчарувань то через фальшиву покору й потурання, які нагадували старинних садукеев і фарисеев, то через ненависть і скрайність, які були віддзеркаленням давніх zelotim. Мосендз написав в одному зі своїх листів, що він “ніколи не був жаде “івець”, лише все “інець”.

Роман спершу дуже помалу читається тому, що автор розписується в різні сторони, щоб начеркнути всі можливі символи, які він пізніше вживає, пов'язати і з'ясувати дію. Але якщо читач є терпеливим, то за деякий час темп поживляється і навіть досить скоро читається.

Велика шкода, що смерть перешкодила Мосендзові закінчити роман. Було б надзвичайно цікаво прочитати про зустріч Єгоханана з Христом. Представлений Мосендзом конфлікт між Іродом і Єгохананом, славний танець Саломеї і нарешті страта Єгоханана, — на жаль, лишається лиш у нашій уяві.

Рекомендую цю книжку тільки серйозним читачам.

Андрій Винницький

Ваші заощадження складайте, а позички на всякі потреби беріть у фінансовій установі, що їй на ім'я:

**УКРАЇНЬКА ФЕДЕРАЛЬНА
КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА
“САМОПОМІЧ” У ДІТРОЙТІ**

ТРИ БЮРА ДЛЯ ВАШИХ ПОСЛУГ

НА ЗАХОДІ МІСТА

7346 Michigan Avenue

At Tarnow

Detriot, Michigan 48210

Tel.: 841-2390

У ВОРРЕНІ

28792 Royan Road

Warren, Michigan 48092

In The King Plaza Just South of 12 Mile Rd.

Tel.: 573-7074

ГОЛОВНЕ БЮРО

11838 Jos. Campau Avenue

Hamtramck, Michigan 48212

Tel.: 891-4100

Щадіть — Позичайте — Обезпечуйтеся.

ПЛАСТУНКА — ПЕРША СТИПЕНДИСТКА ФОНДУ ІМ. Л. РЕВУЦЬКОГО

Цією пластункою є ст. пл. Марічка Сохан, член куреня УСП-ок "Ті, що греблі рвуть" з Пассейк, США, вона талановита піаністка, від наймолодших років активна в Пласті. Марічка закінчила в 1978 р. свої вищі музичні студії в Мангеттенвілл Каледж, Н.Й., і так склалося, що час її іспитів припав майже в роковини смерті Л. Ревуцького. У програму свого дипломового концерту, що відбувався на терені каледжу, Марічка зуміла вкласти аж п'ять фортепіанових "прелюдій" Ревуцького, а на програмці виписати інформації про життя і творчість українського композитора. Для свого письмового дипломного іспиту вона вибрала й опрацювала на "відмінно" тему: "Л. Ревуцький і українська музика ХХ сторіччя", документуючи вартість нашої музики звукозаписом і аналізою "Другої симфонії" Ревуцького та прикладами багатства українських народніх пісень, що постійно дають надхнення для творчості нашим композиторам. Ніхто, здається, з українських студентів музики у наших днях не здобувся на таке корисне діло, принаймні нам про це невідомо.

Чотирирічні студії М. Сохан в американським музичнім каледжі, — це тільки продовження 11-ти років відданої праці визначного педагога УМІ проф. О. Чипак, яка зуміла виростити з восьмирічної Марічки таку піаністку. Твори українських композиторів Марічка виконувати на концертах "визначних" УМІ, ними прикрасила вона також програму двох ювілейних концертів. Як єдина українська студентка М. Сохан брала участь і грала твори Ревуцького в програмі особливого концерту

української музики, виконавцями якого були переважно мистці, неукраїнці, а який влаштувала в своєму домі ентузіастка популяризування української музики піаністка Ф. Бокаріус-Сагайдачна. Приявними були представники шведської та австрійської амбасад, а на програмі був привіт і гратуляції президента США Д. Картера.

Продовжуючи свої студії, Марічка плянує далі опрацьовувати українські теми та підготовляється награти платівку фортепіанових творів Левка Ревуцького.

Як бачимо, Марічка, як ніхто інший з молодих українських піаністів, працює над зглибленням і поширенням творчості Л. Ревуцького. Тому коли Музичний Інститут в Ньюарку створив стипендію його імені першою його стипендисткою стала саме Марічка Сохан.

Галя Клим

ОЛЕКСАНДЕР ПОПОВИЧ — УСПІШНИЙ ТРЕНЕР ВІДБИВАНКОВИХ ДРУЖИН

У березні цього року відбулися в Університеті Ратгерс, в Нью Джерзі, США, відбиванкові змагання найкращих відбиванкових дружин університетів США, що здобули широке зацікавлення і на яких третє місце добула відбиванкова дружина Ратгерс п. н. "Рей-

дерс", в якій між найкращими спортсменами є молоді студенти українці, а це Нестор Паславський, Андрій Голинський, Юрко Темницький, Володимир Васічко, Богдан Завадович і Роман Ленів.

Успіх цієї, вже славної у відбиванковому спорті дружини, треба приписати двом українцям-пластунам, що працюють з нею, а це — проф. Т. Гунчакові, що є організатором і опікуном цієї відбиванкової дружини, й Олександрові Поповичеві, що є її тренером.

О. Попович — це член куреня УПС "Чорноморці", який раніше сам був знаменитим відбиванкарем і, як такий, тричі був іменований найкращим українським змагуном у відбиванці у США та Канаді. Він теж грав в міжнародних відбиванкових змаганнях проти Аргентини, Канади, Бразилії та Куби.

Попович закінчив студії і добув ступінь магістра фізичного виховання в каледжі у Коннектікет, США, з окремими працями в ділянці відбиванки. Він опрацював також частину про гру відбиванки у підручнику фізичного виховання для чоловіків і є співробітником у новій книжці про відбиванку. Поруч відбиванки А. Попович має великий досвід у грі копаного м'яча, як грач і як тренер, а під час студій був членом американської національної дружини копаного м'яча та грав у різних міжнародних змаганнях.

Вже від 1969 р. був тренером відбиванкової жіночої дружини "Коннектікет Кліпперс", а влітку тренером на спортивних українських таборах і тренером відбиванкової дружини Спортивного Т-ва "Чорноморська Січ" в Нью-арку.

Тепер О. Попович вже другий рік є тренером відбиванкової дружини Університету в Ратгерс, що здобуває щораз більше передових місць. Нам приємно відмітити, що славу дружині здобувають саме українці і саме пластуни!

О. К.

ПЛАСТУН ЛЮБИТЬ ПРИРОДУ...

ДЕЩО ПРО ДЕРЕВА

Дерева. Вони є всюди: в саді, на вулиці, в лісі, над озером, над морем, коло хати.

Ми любимо дерева: навесні вони зелені, часто вкриті квітами або обвішані базьками, вліті вони дають нам холод, восени дають овочі, а часом зачаровують нас своїми надзвичайними красками, а взимі набирають різних форм, коли приспані снігом, або виглядають неначе кришталеві, коли покриті замерзлим дощем.

Ми їх уживаємо щоднини: ліжко, крісло, двері, олівець, черевики, ложка, поличка, папір, фортепіан, пам'ятка з мандрівки, тарілка.

Вони різні: великі, малі, зовсім маленькі, грубі, тонкі, вічнозелені, взимку без листя.

Вони мають свої імена, свої звичаї, свої місця замешкання, свій спосіб життя.

Вони не є "дерева", вони є дуби, сосни, липи, клени і так ми повинні їх називати, і коли ми говоримо про них, ми повинні вживати їхніх імен. А щоб ми могли про них говорити як про дуби чи сосни, ми повинні з ними запізнатися, запам'ятати, як вони виглядають та як вони називаються.

Дерево — це рослина. Рослина виростає із землі. Рослина складається з таких частин: корінь (під землею), стебло (у дерев це стовбур), галузки, листки, квіти та овочі.

Найважливіший поділ дерев — це шпилькові та листкові. Шпилькові (часом їх звуть чатинні або вічнозелені) мають листки у формі малих зелених прутиків, гостро закінчених — тому вони колять, і мабуть тому їх звуть шпилькові дерева. Листкові дерева є також вічнозелені, але тільки у теплих околицях. Там, де холод і мороз, їх листя на зиму опадає. Тоді вони виглядають погано.

Рисунок дерева пл. сен. Лілеї Волянської-Горнятневич

У книгарнях є багато малих книжечок про дерева. Як хочете довідатися більше про дерева у вашій околиці, шукайте за такими книжечками, але найкраще з кольоровими ілюстраціями. Подаємо вам назви двох, що їх можна дістати в США.

Але хто з читачів має книжки про дерева в Південній Америці, Європі чи Австралії (не важливо якою мовою, лише щоб були ілюстрації), просимо подати до редакції "Юнака", а ми помістимо дуже радо, щоб інші могли собі такі книжки купити.

А тут назви книжечок із деревами Північної Америки:

TREES
by H. S. Zim
Simon & Schuster
160 pages, 4x6 inches

TREES OF NORTH AMERICA
by C. F. Brockman
Golden Press
200 pages, 5 1/2 x 7 1/2 inches

Подруга Надя К.

Українське весілля

До найцікавіших і найдавніших українських обрядів належить українське весілля. Більшість весільних звичаїв розвинулася ще в дохристиянській добі. Християнська доба додала церковне вінчання, а княжа — звичай називати молодих князем-княгинею, а друзів — боярами.

У цілій Україні народні весілля мали спільні складові елементи. Однак в кожній околиці України, навіть часом у сусідніх селах існували відміни, часами досить великі щодо подробиць і порядку весільних звичаїв. Складові елементи весілля — три великі церемоніали: сватацня, заручини і саме весілля.

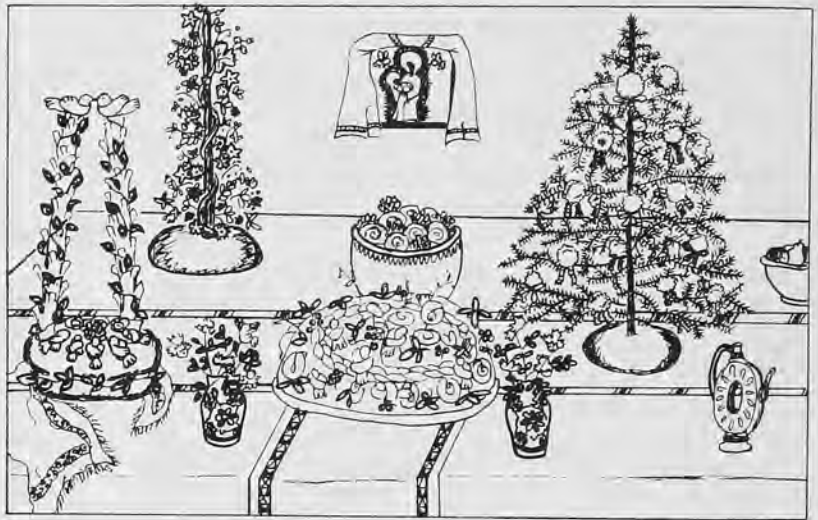
Запрошення на весілля проєкту ст. пл. Люби Мазяр, в якому багато елементів, про які пишеться у статті про весілля.

Коли молодий хлопець хотів одружитися з дівчиною, яку полюбив, він вислав двох поважних чоловіків-старостів до її дому. З хлібом, сіллю за приписаним церемоніалом старости зверталися до батьків й до дівчини та старалися дістати їхню згоду на одруження. На знак згоди, батьки обмінювалися хлібом зі старостами, а дівчина перев'язувала старостів рушниками через праве плече попід ліву руку, а молодому (який до тої хвилини чекав на дворі) в'язала вишивану або звичайну хустку на правий рукав, або втикала її за пояс. Якщо батьки й дівчина відмовили старостам, повертали їм хліб, й виносили гарбуз на тарілці.

Заручини — це було ширше повторення церемоніалу сватання з участю всіх членів родини молодого й молодої, друзів (парубків з боку молодого) й дружок (подруг молодої) й

музиків. Старости знову виголошували свою приписану промову, молода знову їх перев'язувала рушниками, а молодому пов'язувала хустку на праву руку. Батьки благословляли молодих й дарували їм дві хлібини, з'єднані разом. Молодих саджали на "посад" — тобто на скриню з приданим, яка стояла на покутті під іконами. Ця скриня була накрита вивернутим кожухом, — це означало достаток. Відтепер роля старостів була благословити початок кожної весільної церемонії, яку переводив старший дружок. В Західній Україні в новіших часах були подекуди староста й старостина.

Відколи молодих посадили на "посад" всі

М. МАРІНЯК

Весільний стіл: посередині коровай, по боках коровай перепійки у глечиках, з лівого боку дивень, з правого весільне гильце, з-заду дивня прапор молодого, за короваєм миска із дрібним весільним печивом: шишками й калачиками.

Рисувала юначка Надя Мариняк з Едмонтону спеціально для "Юнака".

дії аж до кінця весілля відбувалися в супроводі хору, що своїми піснями описували й пояснювали їх. Був хор дружок, друзів, хор свашок (заміжних жінок, що брали участь у весіллі) й хор світилок (старших жінок, що при вінчанні й під час інших церемоній держали свічки). Весільні пісні й обряди перед вінчанням були переважно тужливі й поважні, а згодом веселіші й жартівливі. Назагал заручини справляли гучніше, ніж сватання. Після вечері музики пригравали до танцю, молоді й гості забавлялися, а батьки договорювалися, що мають дати молодим для їх майбутнього господарства. Музика (скрипки, цимбал і бубна) пригравала під час заручин і весілля до співу, за-

бави, їжі й всіх церемоній, за винятком самого вінчання. Після заручин молоді з батьками й свідками йшли до священника, щоб дати оповіді.

До весілля приготувалися цілий тиждень, починаючи від вівторка. Готовили різні печива, хліби, баби та інші страви. Помагали товаришки й сусідки. У п'ятницю перед весіллям в домах молодії і молодого пекли короваї, шишки та інше весільне печиво (гл. "Юнак" за вересень 1976 р.). В суботу ранком (перший день весілля) була Служба Божа батьків молодих за здоров'я родини й парастас за померлих членів родини. Далі відбувалося вінкоплетення в домі молодії, запрошення на весілля й дівчачий вечір (гл. "Юнак" ч. 6-7, 1978 р.).

В домі молодого приготували меч або прапор молодого. Це була шабля або палиця встромлена в хліб, обвинена квітами, стрічками, пучками васильків. Це знамено молодого ніс старший дружба (коли молодий йшов до молодії перед вінчанням) до церкви й під час "поїзду" молодого. Подекуди робили прощальний вечір для молодого, заки він йшов до дому молодії на танці після "дівчачого вечора".

В неділю рано (другий день весілля, а часом перший) в домі молодії й молодого готувалися до весілля. Дружки помагали молодії вбратися, молодший брат востаннє розплітав її косу, а мати накладала вінок. Вінок був помашений трохи медом, а вплетені в нього були гроші, часник, крайчик хліба — все це означало багатство, плодovitість, здоров'я й щастя в подружньому житті. В новітніх часах не замінено іншим звичаєм, що відбувався під час перепою. Тоді батьки благословляли молодця хлібом, сіллю та іконами (батько образом Спасителя, а мати Богородиці) й молода цілувала руки батьків, ікони й хліб.

Молодий вбирав сорочку, яку молода сама шила й вишивала, батьки його благословляли, і він разом зі старостами, боярами й музикантами йшов до дому молодії. Молоді обмінювалися подарунками, ставали навколішки на рушник й батьки їх разом благословляли (подекуди кропили свяченою водою). Як молоді виходили з хати, то мати посипала їх хмелем або пшеницею.

Тоді молоді з друзями, дружками й музикантами йшли або їхали до церкви на возах (на Гуцульщині на конях). Молоду пару священник зустрічав при вході до церкви й вів до тетраподу. На тетраподі лежали віночки з барвінку молодих, обручки, святі образи від молодого й молодії. Перед тетраподом розстелений рушник, на якому молоді ставали до присяги. По-

Галія Бродович-Котович (Едмонтон) авторна стаття про весілля.

Крій сукенки стилізований полтавський. Голуба полтавська вишивка на "ушавці", "дудах" й на стоячому комірі. На голові вінок з білих квітів (як букет), до якого дочеплений короткий вельон. Проєкт молодії.

декуди у церкві головний дружба й дружка тримали невеликі хлібини-калачі з устромленими в них свічками, які молоді, вийшовши з церкви розділяли поміж знайомими.

Після вінчання молоді поверталися до дому молодії (подекуди кожен до свого дому). Батько і мати зустрічали їх хлібом, сіллю й вином. Молоді брали хліб, заходили до хати й сідали за стіл. Музики зустрічали усіх гостей маршем, а гості кидали їм гроші в капелюх. Тоді гості пили за здоров'я молодих й починалося весілля. Всі пригощалися, співали пісні до кожної страви. Між дружками, світільками, сватками й боярами відбувалися переспіви, а музики пригравали. Після обіду дружка виводив молодих із-за стола на подвір'я.

Перший танець танцювали молоді, а далі й усі гості. На Закарпатті й Буковині існував звичай викупу молодії в танці: хто хотів з нею танцювати, мусів молодому дати гроші в капелюх. Повеселившись, молодий зі своїми друзями йшов додому, а в молодії весільні гості розважалися далі. В домі молодого теж був обід і співали пісні, як в молодії. Властиво весілля відбувалося одночасно у домі молодії і молодого — в обох домах окремі весільні гості забавлялися й грали окремі музики. Під вечір у молодого збирався "поїзд" (молодий,

Сумівна Марійна Вітер і ст. пл. Борис Сірський (Торонто). Молоді в полтавських уборах, у стилізованих кольорах (синіх, жовтих і білих). Дружба й дружини теж у полтавських одягах, але в традиційних кольорах.

старости, бояри, музики) до дому молодої, щоб її "викупити". "Поїздом" проводив старший дружка з прапором молодого. Мати молодої стрічала молодого хлібом й сіллю (була вона вбрана у вивернутім кожусі). Увійшовши до хати, молодий встромлював прапор у хліб й починалися обрядові дії "продажу" молодої; продавав її брат. Цей "викуп" був переважно у формі змагання у піснях, хоч часами доходило до бійки. Тоді молодий клав братові на тарілку гроші, силою його відпихав, сідав коло молодої, підіймав хустку, якою вона була накрита і цілував її. Старший дружка в імені молодого обдаровував родину молодої, найчастіше чимось з одяжі. Так постали слова до пісні:

"А це ті чоботи, що зять дав,
А за ті чоботи дочку взяв.
Ой чоботи, чоботи ви мої,
Наробили клопоту ви мені!"

Далі відбувалося покривання молодої. Дві молодіці держали хустку за чотири кінці над головою молодої, мати знімала вінок й стрічки, свашки заплітали дві коси, а мати одягала їй вінок і пов'язувала голову хустиною.

Після покривання молода вже не мала права ходити з незакритою головою і з розпущеною косою чи то в себе в хаті, чи то поза домом. Тоді дружки "перетанцювали" з бояра-

ми вінок молодої. Старша дружка накладала собі вінок, а перетанцювавши з боярином, передавала вінок другій і т. д. Музики давали лише коротеньку пригравку для них. По якомусь часі, попивши й повеселившись, ділили коровай. По усій Україні розподіл короваю об'єднувався з обдаровуванням молодих. Старший дружка вирізував верхівку коровай, т. зв. "старшу шишку", розрізував надвое і підносив на тарілці молодим. Тоді перед молодими ставили тарілку з чарками й пляшкою горілки чи вина. Найперше підходили батьки, цілувалися з молодими, пили горілку й бажали: "Перепиємо вам, діти, що маємо, а далі самі трудіться" й клали на тарілку гроші або давали дарунки. Молоді їм давали на хустині кусник коровай й інше дрібне весільне печиво. Далі підходили усі рідні й гості, бажали, випивали горілку й клали гроші чи обіщували (переважно у віршованій формі) посуд, полотно, свійські тварини тощо, як напр. "Дарую хустину, щоб закутати до року дитину". Бажанням кожного гостя музика коротко пригравала.

Ст. пл. Ксеня Скрипник-Бубель (Едмонтон).

Біла сукенка із помаранчево-жовтим носмацьким тьняним узором. Вінок і китиця осінніх квітів у тих самих теплих кольорах. Проєкт сукенки мистця Мирона Левицьного.

Дружба ділив коровай так, щоб підстава залишилася цілою, бо її дарували музикам. Молода сама обділяла дружок короваєм і кожній дружці дарувала на пам'ятку одну стрічку з віночка. Подекуди дружки діставали на пам'ятку рушники з спеціально дошитими довгими тороками. Коровай навіть залишали тим

членам родини, яких на весіллі не було. Тоді відбувалася вечеря. Після вечері подружки прощалися з молодою, йшли додому. Бояри складали на віз придане молодій й після останнього благословення батьків, молоді їхали до дому молодого. Батьки молодого їх зустрічали біля хати хлібом і сіллю та їх благословляли. Молода обмінювалася хлібом зі своєю свекрухою й обдаровувала усіх членів родини молодого рушниками. Помолвившись до образів, молоді сідали за стіл й далі відбувалося весілля, музики, співи, танці й розподіл короваю.

У понеділок (третій день весілля) справляли прийняття, звичайно запрошували батьків молоді до дому молодих. В тиждень гості везли до молодих все те, що їм "перепили". Тиждень після весілля батьки молоді справляли гостину т. зв. "поправини" у своїм домі для батьків молодого, теж просили молодих, друзів і друзок, цілу родину та ближчих сусідів.

**

У цьому загальному описі я старалася подати якнайбільше звичаїв, які можна достосувати до теперішніх весіль, без огляду на те, з якої частини України ті звичаї походять. Очевидно, деякі звичаї нині неактуальні, напр. справляти два весілля одночасно, чи різні "викупи" молоді тощо. Зате, якщо хочемо ставити весілля на сцені, тоді треба вибрати одну місцевість України й виконати весілля точно, як це було звичаєм у даній місцевості.

Щоб відновити спів весільних пісень під час весілля, товаришки молоді можуть вивчити й відспівати кілька традиційних або сучасних весільних пісень після відчитання надісланих побажань, у формі побажань молодим. Тому, що я вже таку несподіванку організувала для моєї сестри, можу ствердити, що у цей час співання пісень вийде врочисто, бо гості є ще в настрою слухати. А зупинити забаву на поважний спів не завжди вдається, бо тоді мало людей хоче слухати, на залі гомін і шкода цілого зусилля.

"Покривання" молоді найкраще виходить, якщо молоді садовлять на стілець посередині залі, а всі гості стоять довкола. Тоді молода танцює у хустці з молодим короткий танець посередині кола, далі кожній дружці по черзі накладає вінок чи "вельон" на голову й ті танцюють з друзями. Багато дівчат не бажають собі мати дарування-перепою на весіллі. У народніх весіллях, дарування це був єдиний час, коли молоді діставали весільні подарунки. Чомусь тут неправильно завівся звичай мати "дарування" в додатку до подарунків, які молода дістає на дівич-вечорі й на

Весільні вінни з Українського Музею США в Нью-Йорку.

весіллі, тож молоді не хочуть, щоб це виглядало, що з гостей "деруть гроші". У такому випадку, після поділу короваю, молоді можуть самі обійти залю й усіх погостувати кусником короваю.

На кінець хочу вичислити звичаї, які тепер бачимо на деяких сучасних наших весіллях, але які не є українські: батько впроваджує молоді до церкви і її "віддає", дружби розпроваджують гостей у церкві й пильно ділять їх на "її" і на "його" сторону, кольорові папірці, якими посипують молодих, т. зв. "ресівінг лян" при вході до залі перед весіллями, калатання ложками, щоб молоді цілувалися, білий поверховий "кейк", чужі мелодії на перший танець молодих можна заступити нашими: молода кидає свої квіти дівчатам, під час весілля молода перебирається, показується гостям, а після цього молоді від'їжджають на "медовий місяць".

Після гарного закінчення весілля, якщо це пластове весілля, коли всі гості в колі довкруги молодих співають їм "Ніч вже йде".

пл. сен. Галя Котович, Едмонтон

За матеріалами: Хв. Вовка, С. Онацького, О. Тацюк, І. Хміль, М. Онатер, І. Бугера, статті з "Нашого Життя", Л. Бурчинської, Л. Волинець, С. Андрушків.

Вже давніше містили ми у "Юнаку" знімки з пластових весіль, на яких бачимо, як гарно молоді пристосували вишивку до своїх весільних суненок. Подаю ще три знімки, три різні стилі з трьох пластових весіль. Хоч ці весілля відбулися вже давніше, але стилізована українська ноша не підлягає примхам моди, вона завжди актуальна.

Знімка двох весільних вінків із Українського Музею в Нью-Йорку.

Запрошення і знімка вінків випозичені з архіву "Нашого Життя".

ВІДІЙШЛА У ВІЧНІСТЬ СТ. ПЛ. ЛІДІЯ ДИКУН

Залишила нас на двадцять третьому році життя, 4 квітня 1979 р. Такий короткий життєвий шлях, але який же виповнений працею, плянами, успіхами.

Виростала під вийняtkово дбайливою опікою своїх батьків. У Пласті була від новачтва. Школи — українську й державну — закінчила з визначними успіхами. Любила музику (закінчила десять клас музичної консерваторії), залюбила малювала, вправляла спорт, радо їздила таборувати, зокрема любила лещатарські табори, радо вчилася фігурального ковзання, — словом мала широкі зацікавлення. Влітку їздила на курси або працювала, була дружина у співжитті, любила перебувати серед людей. Закінчила літні курси Українського Католицького Університету в Римі, минулого року була на літніх курсах українознавства Гарварду.

Закінчивши з визначним успіхом університет (із ступенем Bs), обрала медицину для дальших студій, була вже на другому році, і тут не менше успішною, ніж попередньо.

Лідія була дбайливою про своє духове християнське життя не тільки тим, що виконувала релігійні практики, але й своїм щоденним життям, взаєминами з рідними, з людьми.

Звістка про трагічну смерть потрясла не тільки тих, що її знали, — ціле Торонто. Панахиди й похорони відбулися при масовій участі людей, зокрема молоді. Весь другий курс медичного факультету брав участь у сумних обрядах. Наскільки була Покійна любленою серед молоді, свідчить те, що медичний факультет створив стипендію Лідіного імені на медичні студії.

Смерть Покійної, наш біль, смуток, і жаль спонукують молодь до роздумів над глибиною християнської філософії про вартості життя, про жертву відкуплення, про потойбічний світ, а краса її чистої душі, можливо спонукають багатьох цінити такі життєві шляхи, якими йшла Лідія, дбати про ті вартості, що їх плекала Покійна. Краса душі залишається й по смерті, вона невмируща. Безсмертя пливе з доброї пам'яті про Лідію, з любови до її шляхетного характеру.

Т. Горохович

ШКОЛА, В ЯКІЙ ПРОВАЛИТИСЯ — ЗНАЧИТЬ ВМЕРТИ

Справді драматичний заголовок і драматична можливість, — але так воно і є. Хочемо подати вам інформації про таку школу, в якій є один учитель Л. Олсен, а вчить він — як вижити самому в природі.

Як досі, кажуть, що ще ні один з учнів Олсена не “провалився”. Але це не означає нічого. Школа Олсена — це група по 15 учнів (оплата 300 ам. доларів від особи), а відбувається вона впродовж десяти днів на дикій 80-ти акровій фермі в стейті Монтана. Кожний з 15 учнів дістає лише одну зміну одягу, коц і кишеньковий ніжик. Олсен дає точні інструкції, як будувати шалас, знаходити їстівні рослини, питну воду, як ловити рибу чи наставляти пастки на звірів. Олсен, як учитель, дуже вимагаючий, але одночасно допомагає кожному й ніколи не вимагає від нікого більше, ніж ця людина може зробити.

На знімку Олсен показує одному зі своїх учнів, як при допоміж лише власних зубів можна виробити з деревної кори шнур, який можна ужити до лука.

В останніх роках Олсен має щораз більше учнів, між іншим одним із них був відомий фільмовий американський актор Роберт Редфорд, який так захопився цією школою, що написав вступне слово до книжки Олсена п. н. “Outdoor Survival Skills” (“Майстерність вижити в природі”).

Що спонукує людей тепер шукати за такими пригодами і вчитися жити в природі? Олсен каже, що багато уважає його школу за доказ модного зараз “повороту до природи”, інші хочуть навчитися бути самовистачальними і вишколити свою сильну волю, а ще інші шукають лише пригод. Але Олсен уважає, що його наука вимагає справді сильної волі, дисципліни і ясного з'ясування собі усіх небезпек. І тільки ті, що мають такі дані, є добрими учнями.

Як ми запланували і провели вечір „Юнака“ у Вашингтоні

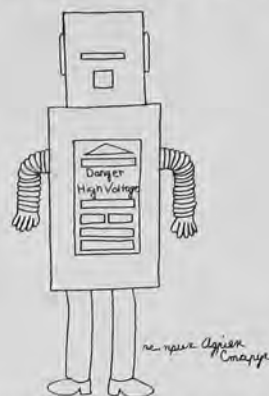
Пишу цю статтю, мої друзі, щоб вам розказати як ми перевели „Вечір Юнака“ у нашій станиці. Нам цей перший того роду вечір дуже добре вдавсь. Може моя стаття вам допоможе у вашому плануванні такого вечора.

Планування наше розпочалося так: Зійшлося нас троє, Леся Раковська — референт преси нашої станиці, Аруня (моя дружина) і я. Повитягали ми всі наші річники „Юнака“ і посписували всі можливі дописи, які ми могли б використати на нашому вечорі. Тоді ми обчислили приблизний час кожного пункту. Вибрали ми стільки точок, щоб нам вистачило на півтора години. Всі ці статті ми перебили на „зероксі“ і роздали нашим виховникам у станиці. Вони, в свою чергу, помножили свої точки і розділили між своїх юнаків чи юначок. Щоби в цьому вечорі брали участь всі улади, ми попросили ще старше пластуство і сеніорат і одного з батьків, щоб вони також взяли участь у програмі.

Згодом я особисто подзвонив до кожного виконавця і через телефон перевіряв чи добре він читає свій матеріал. На наступних сходах ми ще раз перейшли по всіх гуртках і перевірили їхнє читання і виконання. Кожному ми сказали, що в самий вечір виступу всі одержать програму, на якій буде зазначено, хто коли має свій виступ. Ми зазначили, що на нікого чекати не будемо. (Програма була так укладена, що у випадку браку когонебудь із виконавців, ми, провідники вечора, могли самі цей пункт виконати). Нам важливо було, щоб точки виступів йшли один за одним і щоб в цей спосіб втримати зацікавлення.

Як запланували так і зробили. Наш вечір почався точнісінько о годині сьомій тридцять, так як було заповіджено. Я привітав усіх присутніх, сказав кілька „сердечепательних“ слів про значення української преси, особливо нашої пластової преси, а в тому випадку про важливість „Юнака“.

Зараз по моїй тридцять-секундній промові, висвітлив я прозирки, які представили „Юнака“ як пластовий журнал і пояснили, що в нім міститься. Пояснення до прозірок було на тасьмі при акомпаніаменті музики. Цей виступ, я вважаю, надав певного тону вечорові, яким провадили Аруня і я. По прозірках ми заспівали пісню „Подертий черевик“ або, як її всі знають, „Гори, гори, життя бурлацьке“. До того

Іванка Сокіл пригравала на гітарі. Пісня з'єднала нас всіх в одну велику пластову родину і в тій родинній атмосфері продовжувалась програма. При кінці цього допису залучую програму вечора. Додам тільки пояснення до кількох пунктів програми.

Пункт 13 програми виконував наш найстарший гурток юнаків „Спартани“. Вони записали на тасьмі кілька пісень і грали їх на великій стерео. По дві особи виходили наперед і старалися в найкоротшому часі вгадати назву пісні, так щось, як на телевізійній програмі „назви цю мелодію“ („Нейм дет тюн“).

Пункт 33 виконував наш наймолодший гурток, якого виховником є пл. сен. Ю. Раковський. Вони змайстрували гарного робота, яким всі були захоплені. (Гл. рисунок робота).

В часі, коли всі співали „Розцвілася рожа“, Аруня запалила кілька свічок і ми згасили світло. При кінці пісні увійшла ворожка, Марта Перейма, яка потім зі збанка витягала виписані ворожби про кожний місяць року. Показалося, що забула прочитати про січень, то зараз всі „січнівці“ про це їй пригадали. При світлі свічок ми всі стали в коло і заспівали „Сіріли у сьмерку“ і „Ніч вже йде“. Це все тривало одну годину і сорок хвилин.

Ще хочу додати, що з програмою вечора, кожний присутній на залі одержав видруковані слова до тих пісень, що ми їх співали. Це дуже важливе, бо кожний міг співати і почуватися частиною нашої пластової родини.

Якщо б хтось з Вас, Друзі, потребував порад щодо такого вечора, зверніться до мене або до редакторки „Юнака“, подруги О. Кузьмович, а вона Вам подасть мою адресу і телефон.

СКОБ!

Філько Старух

вечір „Юнака“ у Вашингтоні

Зліва до права: Адріян Старух, Юрій Старосольський (Начальний Пластун), Адріян Шипилявий, Марно Гріфо, Ірма Гнатишин, Левно Рановський, Левно Пилипець, Та-

тяна Ставнича, Минола Ставничий, Іванна Соніл, пан Валентин Забіяна читає про „зломану наву“ (Нофі Брей), Катя Маснин

Гурток Чорні Пантери: Ярмо Сось, Данило Мелех, Левно Пилипець, Марно Новосівський, Юрій Гавдан, Адріян Шипилявий

Гурток Чорні Пантери (Дівчата): Ірма Гнатишин, Натя Маснин, Тамара Прибила, Іванна Соніл, Галя Галуциньська

Адріян Гавдян, Андрій Яросевич (Робот), Андрій Коропецький, Нестор Базарно, Марта Перейма, Левно Пилипець, Марно Коропецький, Люба Димчун, Влодзьо Король, Тарас Масник, Марно Новосівський, Аруня Старух, Марно

Коропецький, Уляна Сось, Реня і Минола Ставничі, Леся Рановська, Фільно Старух, Орест Гаврилун (Станичний), Зенно Гнатишин

РОБІТЬ ВЕЧОРИ "ЮНАКА" У СВОЇХ СТАНИЦЯХ!

Кожного року, вже від ряду років, подаємо на сторінках нашого журналу інформації і знімки з "Вечора Юнака", що його влаштовують у Пластовій Станиці Нью-Йорк курені УПС і УСП "Верховинки". Ці вечори не лише не переводяться, але з кожним роком викликають більше зацікавлення серед пластунів, а вже зокрема серед юнацтва. А все ж досі не було нікого, щоб підхопив цей гарний приклад і так важливий для дальшої появи "Юнака" та зацікавлення ним. Першими, що взяли за це діло, були пластуни із Пластової Станиці у Вашингтоні, а конкретно референтка преси пл. сен. Леся Раковська.

У висліді її кількомісячної праці, розмов з редактором "Юнака" і помочі пл. сен. Т. і А. Старухів — вечір відбувся дуже успішно у квітні цього року. Ведучий вечором пл. сен. Т. Старух виголосив точні інформації, як він це переводив, а ми з приємністю подаємо ці інформації нашим читачам з надією, що вони їх використають. Маємо вже вістки, що такий вечір плянує станиця у Філадельфії. А хто буде черговий?

ПРОГРАМА

на "Вечір Юнака" — 5. IV. 1979 у Вашингтоні

1. Прозірки: Що це "Юнак"
2. Пісня: "Подертий черевик"
3. Шерлок Голмс — Таля Забіяка, Таня Коропецька
4. День Пластової Мами — Микола Ставничий
5. Пісня: "Гей-гу, гей-га!"
6. 6 до 10. Загадки відчитали: Нана Лев, Таня Ставничка, Тася Старух, Таня Хоман, Таня Демчук
11. Число: Адріян Гавдяк, Андрій Коропецький
12. Чижович: Ярмо Сось, Ромко Мелех, Юрко Гавдяк, Марко Новосівський, Левко Пилипець, Адріян Шепелявий

13. "Чи знаєте цю пісню?": Марко Коропецький, Андрій Новосівський, Данило Шморгун, Роман Гнатишин, Тарас Масник
14. Про що говорять прізвища: Уляна Сось
15. Пісня: "Сонце згасне"
16. "Чорноморець": Адріян Гавдяк, Андрій Коропецький
17. "Лінар" др. Смит": Тарас Масник
18. Кава: Валентин Забіяка
19. Пісня: "Писаний камінь"
20. Слово від Редакторки "Юнака"
21. "Вінда": Євген Мелех, Адріян Данченко
22. Перепис: Зенко Гнатишин, Марко Гріфо
23. Лист одного новака: Гурток "Чорні Пантери"
24. Таборовий ветеран: Діяна Громоцька, Наталка Сокил, Люся Сось, Ксеня Кебузинська, Нана Гаврилюк, Тамара Ставничка, Дарка Боднарук, Міра Гнатишин
25. "Першого дня": Маркіян Гаврилюк
26. "Я би хотів": Старух
27. Гину з голоду: Юрій Мелех
28. Піжама: Модест Захарченко
29. Гриби: Адьо Старух
30. Камікси: Левко Раковський
31. Калабана: Юрко Мелех
32. Обливаний Понеділок: Наталка Данченко, Люба Демчук, Надя Звадюк, Тереня Луцька
33. Пласт у 2001 році: Адьо Старух, Левко Раковський, Маркіян Гаврилюк, Модест Захарченко, Юрій Мелех, Андрій Ярославич
34. Пісня: "Розцвілася Роща"
35. Котрий місяць для Вас: Марта Перейма
36. Пісня: "Сірили у Сумерку"

К і н е ц ь

ПЛЕМ'Я "ПЕРШІ СТЕЖІ"

ОРГАНІЗУЄ

ТАБІР РОЗВІДУВАЧОК (вік: 15 — 17 років).

ДЕ: НА ОСЕЛІ "БЕРКУТ", ВЕСТФІЛД,
ВІСКОНСИН

КОЛИ: 28 ЛИПНЯ ДО 11 СЕРПНЯ

Кількість учасниць обмежена.

Про дальші інформації звертайтеся:

Adriana Pilecky
2626 W. Walton St.
Chicago, Ill. 60622 USA
(312) 486-8853

УКРАЇНСЬКА ЩАДНИЦЯ "ТРИЗУБ"

TRIDENT SAVINGS & LOAN ASS'N

2325 Brown Street,
Philadelphia, PA 19130, USA

Виплачує 6% від ошадностей
від дня вкладу до дня вибрання.

МОРГЕДЖІ,
ЧЕКОВІ ПЕРЕКАЗИ, ОЩАДНОСТІ

Урядові години: понеділки і п'ятниці
від 6-ої до 8-ої год. вечора. Середи
від 4-ої до 6-ої вечора

Телефон: 236-8880

УКРАЇНСЬКИЙ РІК ДИТИНИ і ГБ УПС

Дорогі Друзі:

Об'єднані Нації проголосили 1979 рік Роком Дитини. І ми, пластуни, повинні включитися у відзначування Року Дитини, бо наше завдання — це виховання дітей та молоді.

ГПБ заявила, що наша праця повинна проходити двома шляхами:

- матеріальна допомога дітям у Південній Америці й інших країнах;
- збільшення й покращання засобів для виховання українських дітей в українській духовності.

Найголовніше, що метода засвоєння звички виконувати цей обов'язок — це щоденний добрий вчинок, що зчасом повинно стати життєвою звичкою пластуна. Тому й Головна Булава УСП закликає всіх пластунів активно

- включитися в Міжкrajовий Листовний Клуб;
- матеріально допомогти дітям в Південній Америці та в інших країнах, забезпечуючи їх одягом, ліками, шкільним приладдям, книжками й журналами та дбаючи про дружні зв'язки листами;

● включитися в акцію передплати пластових журналів для пластунів у Південній Америці. Якби кожний з нас, прислав на пластове видавництво хоч по п'ять доларів за ці дарункові передплати, то в цей спосіб ми не лише допоможемо нашому пластовому видавництву, а також і зробимо добрий вчинок для наших друзів, які живуть у бідніших країнах світу.

Нам усім — виховникам, куреням й осередкам УСП та УПС необхідно включитися в цю допоміжну акцію. Тоді справді юнацькі гуртки, новацькі рої, а головню дорослі пластуни зроблять щось корисного в Році Дитини.

СКОБ!

ст. пл. Борис Сірський,
Головний Булавний УСП

З ГОСТИНОЮ У ВАШІНГТОНІ

Кожний нарід шанує своїх провідників чи тих осіб, які в той чи інший спосіб причинилися до росту своєї нації. Одним із таких виявів народнього пошанівку до своїх визначних людей це ставлення пам'ятників. Власне про один такий пам'ятник я тут хочу розповісти.

Пам'ятник-обеліс Д. Вашингтона в Вашингтоні. Фото: пл. сен. Т. Старух.

В столиці Америки, Вашингтоні, знаходиться високий обеліс, якого видно вже здалека, коли в'їжджається до міста. Цей обеліс з білого мармуру, збудований в честь першого президента США, Джорджа Вашингтона, високий, понад п'ятсот п'ятдесят п'ять стіп, символізує ці високі ідеали, які Джордж Вашингтон подав своєму народові.

Пам'ятник має в собі вінду, якою можна доїхати майже до самого вершка, щодня від години дев'ятої зранку до п'ятої по полудні. Якщо в погідний, безхмарний день схочете поглянути на околицю міста Вашингтону, а також побачити стейти Вірджинію і Меріленд, то вам напевно прийдеється постояти найменше якої пів години в черзі, бо цей пам'ятник відвідують сотки, а то й тисячі туристів щодня.

Дозвіл на будову цього пам'ятника дав американський конгрес в 1848 році. Наріжний камінь вже поставлено того ж року, 4-го липня, в роковини державности США. Праця поступала спочатку поволі аж до 1854 року й коштувала 300 тисяч доларів, щоб поставити лише 156 стіп. Каміні на цей обеліс подарували багато стейтів США й різні країни світу. Будову закінчено нарешті в 1884 році. Посвячення відбулося 21 лютого 1885 року, а відкрито його для публіки 9-го жовтня 1888 року.

Поблизу цього пам'ятника, який знаходиться в самому центрі міста Вашингтон, недалеко Капітолю і Білого Дому, є багато цікавих музеїв. Про них напишу в наступних статтях.

Пан Тофель

Вечірка чи торт

— Ну, а яка та комендантка Таня?

— О, вона буде дуже добра. Я її знаю ще з ШБ.

— Так, вона О.К.! Я був з нею в булаві МПЗ.

Обговоривши так комендантку табору юначок, ми взялись далі до планування занять нашого табору юнаків. Для табору юнаків завжди є дуже важливе, якою є комендантка юначок. Бо три тижні табору — це довгий час, і не шкодить час-до-часу мати якісь спільні заняття з юначками. Та показалося, що комендантка Таня не була така добра, як ми думали. Коли після першого тижня табору юнаки хотіли влаштувати в таборі вечірку з юначками, вона поставила "вето".

— Ніяких вечірок на таборі! Що ми тут — "дискотек" закладатимемо чи що? Ватри вже їм не подобаються!?

Юнаки ходили невдоволені, булавні теж, тільки комендант Ігор зрезигновано годився з подругою Танею.

Ми зі Славком готовились їхати до сусіднього містечка по деякі речі і саме готовили список у шатрі писаря, коли подзвонив наш польовий телефон.

— Табір юнаків.

— Скоб, друзі! Тут табір юначок, говорить Таня. Чи може їдете до міста?.. Так?! Чудово! Чи можете привезти зі станції крайову комендантку пластунок Наталку? Вона приїздить

поїздом о 1-ій годині — до нас на відвідини... Бунчужна Віра поїде з вами... Вона вже йде до вас...

— От, яка солодка, коли їй щось треба, — воркотів Славко, поклавши слухавку.

— Нема злого, щоб не вийшло на добре. Буде вечірка, — усміхнувся комендант Ігор. Він взяв нас за плечі і почав говорити про свій плян...

Старе авто Славка підсакувало по пільних дорогах. Ми співали і сміялись, роздумуючи вголос про бунчужну Віру, яку ми зв'язали і залишили в нашому таборі, і про плян Ігоря. Ось ми вже в містечку, в'їхали на подвір'я пустого залізничного двірця. Завжди, коли приїжджаю з табору до цього містечка, вдаряє різниця між розігрітим асфальтом, посохлою травою, гарячим повітрям і тою зеленню, яка кілька миль відсіля — у нашому таборі. Але сьогодні я думаю про інше.

Ось поволі в'їхав на станцію поїзд. З нього вийшла одинока пасажирка.

— Скоб, Наталко! — вітали ми радісно комендантку пластунок. — Подруга Таня просила, щоб ми вас привезли, бо вони не мають в таборі авта.

Ми щиро привітались і їхали назад до табору, приємно розмовляючи. Оповідали про таборову кухню, про адміністрацію, про басейн. І заїхали — до табору нашого! А там вже у збірці стояли юнаки і привітали нас з Наталкою пластовим привітом. Ігор почав промову на тему дружби, і про те, як нам приємно вітати комендантку пластунок у нашому таборі... а тоді про потребу дружби між обома таборами, про потребу вечірки й відмову Тані.

— І тому ми мусимо задержати вас, подруго Наталко, у нашому таборі як закладницю, аж доки подруга Таня не дозволить на вечірку...

Подруга Наталка не вірила своїм вухам! Ігор — випускник "Лісової Школи", довголітній таборовик, виховник, провідник — і хоче влаштовувати на таборі вечірки?

Група юнаків взявши з собою зв'язану бунчужну Віру пішла до табору юначок на переговори, а ми сиділи на траві біля шатра Ігоря і дискутували.

— Наталко! Це не є нічого страшного. Юнаки привикли до вечірок на таборах. Були вечірки на Бобрівці, були на Діброві... Тепер вони розчаровані...

— Ні, друзі. Я з вами не можу погодитись. Хочете, тримайте мене закладницею хоч і тиждень, — твердо закінчила розмову Наталка і, відчепивши від наплечника коц, постелила його на траві й прилягла.

За якийсь час повернулись юнаки і повідомили, що комендантка Таня не годиться і тепер на вечірку.

Ми посилили стійки, бо напевно юначки прийдуть викрадати Наталку. Стемніло. Наші шпигуни біля табору юначок доносили про незвичайний рух в таборі юначок вже від кількох годин. Щось там діялося — юначки й булава бігали до таборової кухні, до адміністрації...

Повечерявши, сиділи ми всі з Наталкою при маленькім вогнику і говорили про Пласт. Раптом від брами почувся свисток стійкового. Черговий побіг до брами, а тоді повернувся і повідомив, що при вході — цілий табір юначок. Прийшли на переговори і просять всіх на зустріч. Ми зробили збірку посередині площі і комендант пішов зустрічати юначок. А ми чекали. Врешті почувся галас, сміхи і до табору вмаршували комендантка Таня і її булавні — з величезним тортом із засвіченими на ньому свічками. За ними йшли юначки. Їхня писарка відчитала довгий лист написаний на березовій корі, про те, як вони люблять табір юнаків, але просять піти на компроміс і замість

вечірки — погоститись тортом, що його спекли юначки!

Що ж! Ми мусіли вже погодитись, хоч подруга Наталка і на це дивилась згіржливо і принципово не попробувала торта. Юначки розділювали торт, а ми будували ватру і запаливши її, співали і жартували до пізньої ночі.

Л. Ю.

ПИШЕМО НА ОДНУ ЛІТЕРУ...

ВИСТУП ВАРЯГ

Виливаючи віск, вродлива Варвара виворожила вождеві варягів війни. Валун виглядав втомлений. Відрухово вигладив вуса, встав, вийшов. Вдивляючись в вечірні вогнища, він вагався. Відчував великі військові втрати. Все ж таки, випитавши всевидючих віщунів, він вирішив виступити війною.

Ватажкам Валун відкрив виклик війни. Вони відразу виділили всім воєнний виряд. Вдосвіта вартові вигукнули вставання. Всі вештались всюди, вичікуючи встановленого вимаршу.

Врешті, випивши вишневого вина, великий вождь виголосив:

— Вирушаєм воювати, варягів визволяти!

— Веди, Валуне, вперед! — верещало враз вірне військо.

В вівторок вранці, вісімнадцятого вересня, виступили варяги ворогові в вічі. Вздовж віддалі врочисто вихиялось вітром випечене віт-

тя величніх верб. Високо вгорі викрикали вистрашені ворони. Верхами вносилося вразливе виття виголоджених вовків. Вибілені вітрила, виповнені вітром, видавали враження володарів великих вод.

Вищезгаданий виступ варягів віршем вписав вчений воїн Валуна. Вірші вилежали впродовж віків в вирізьблених вазах. В Відні вневдовзі відбудеться виставка віднайдених ваз. Виставку відкриє всім відомий високодостойний Владика Василь Варка.

Вірші відшифрували **Пан Тофель і Подруга**
11. XII. 1978.

*Чи Ви вже вирівняли
передплату?*

ЧИ ЗНАЄТЕ ПРО ТАРАСА КІЦЕНЮКА?

Хто із наших читачів складає річники "Юнака", а можливо має братів чи сестер, що це роблять, хай погляне до 1973-го року. Там у числі "Юнака" за червень-липень на обкладинці знімка т. зв. "вільного лету", а на сторінках 3-4 цікава стаття про українця — новітнього Ікаря. У ній знайдете інформації про молодого українця Тараса Кіценюка, що запроєктував і побудував легкого типу прилад для вільного літання і назвав його Ікарос. Завдяки вмілій побудові Ікароса та завдяки небуденній інтуїції й вмілості Тараса, як авіатора ширяка, йому першому в історії цього спорту вдалося виконати польоти з оборотами на 360 ступенів і побити попередні рекорди довготривалості, літаючи 1 год. і 10 хв. у місцевості Торрей Пайнс у Каліфорнії. До найбільших досягнень Тараса й Ікароса зараховують його лет, під час якого він піднявся на 1000 футів вище точки свого старту, використовуючи для цього термічні струми атмосферичного повітря.

У статті була також адреса Тараса, де можна було дістати пляни та інструкції для побудови такого Ікароса. Стаття була ілюстрована знімками, які Тарас виготовив спеціально для "Юнака". Ми не знаємо чи хтось із наших молодих читачів писав до Тараса та чи може і пробував за Тарасом так літати. Але саме недавно побачили ми у найбільш престижному американському щоденнику "Нью Йорк Таймс", у науковому додатку, довгу статтю на тему підготовки вільного лету через Англійський Канал, що має відбутися цього літа. Там подають, що головним конструктором є д-р фізики П. МекКріді, але йому до помічч працюють інші конструктори з Каліфорнійського Технологічного Інституту у числі понад двадцять. З-поміж них вичислюють поіменно лише Тараса Кіценюка, який, як пишуть, тепер має вже 24 роки і який створив свій оригінальний модель для вільного лету — Ікарос. Цей модель є тепер вже в Смітсонському Інституті у Вашингтоні, а це неабияке вирізнення нашого молодого земляка.

Тарас, як пише "НІТ", є уповажнений мати нагляд над цілою конструкцією "Альбатрос" (так названо цю нову побудову), який будують із сильного, але легкого плястичного матеріалу, він буде мати 96 футів довгі крила, а частину сили для його лету буде виконувати щось подібне до ровера, який рухом коліс має порушувати пропелер до лету. На цьому ровері призначений їхати 26-літній роверист Б. Еллен.

Подаємо в поменшенні світлину, яка була на обкладинці "Юнака" ч. 6-7 (118-119), Рік IX, 1973.

Чи цей задум удасться, внедовзі почуємо. Але нам приємно знати, що Тарас Кіценюк, про якого ми писали в "Юнаку" ще у 1973 році, — став відомим спеціалістом у "вільних летах", а створений його руками модель залишиться назавжди в престижному і найвідомішому у США та у світі Смітсонському Інституті.

УКРАЇНСЬКА ШАДНИЦЯ UKRAINIAN SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1321-23 West Lindley Avenue
Philadelphia, Pa. 19141

НАШІ УСЛУГИ:

- Даємо моргеджі на догідних умовах сплати;
- Платимо високі відсотки від ощадностей і сертифікатів;
- Видаємо подорожні чеки і грошові перекази;
- Уділяємо безкоштовно фахові і правні поради.

ГОДИНИ ПРАЦІ:

кожного дня від 9-ої ранку до 3-ої по пол.,
в п'ятницю до 7-ої год. вечора.
Тел. Шадниці: (215) 329-7080-81

Наше гасло: З громадою і для громади!
Наша девіза: Сумлінна і фахова обслуга!

Із записником і без на МПЗ

Товпа посувалася вперед. Батьки з наплечниками, юнацтво з пластиковими торбами, повними їжі, стурбовані виховники. Хтось знаходить “пластовий” вагон. Незабаром я вже в середині, оглядаю перон крізь вікно потягу. Вмощуюся в сидженню, витягаю записник, знаходжу перо й починаю писати. “Ого-го”, думаю собі, “як я буду все тут записувати. Цілу зустріч з початку до кінця! А потім усе до “Юнака”. От “журналіст”!

З цієї насаги могло вийти лиш одно: я два дні пізніше згубив перо...

Три дні після від'їзду з Торонта наша група доїхала до Едмонтону. Наша шістдесятка, яка складалася з пластунів (і, звичайно, пластунок) з Торонта, Гамільтону й Німеччини, завантажилася на автобуси та вирушила в дорогу на Українське Село. Після приїзду нас розділено по підтаборах, і, по полагожденню ще кілька формальностей, наша чота розтаборувалася в стратегічній позиції, близьенько ліску, який розділював табори розвідувачів і розвідувачок. Розставивши табір, нам залишилось лиш одне, щоб виповнити програму першого дня. Ми “зустрічалися”, спершу з нашими односотенцями, а згодом і з рештою таборивиків.

Дорогий Читачу, признаюся, що я сподівався винести з цієї зустрічі позитивні враження юнацтва інших країн, а особливо Америки. Мое наївне переконання, що ніде не могло б бути гірше, ніж у нас у Канаді, виявилось пустим. Старші пластуни-виховники послуговувалися між собою майже виключно англійською мовою, і хоч правдою є, що лише одиниці провадили працю з своїми гуртками по-англійськи, то подавляюча більшість

так часто закидала англійськими виразами та реченнями, що часом важко було пізнати, якою саме мовою вони говорили. Це стосується навіть деяких сеньйорів. Любителів гірко-го сміху напевне розвеселить приклад одного таборового писаря, який писав рядки на зразок: “Пригадуємо, що під час МПЗ всіх об'єднує українська мова”, підписувався під цими патріотичними рядками, а сам доволі частенько користувався рідною “американською” мовою.

Та ми з Тобою, Дорогий Читачу, відійшли від теми. Покінчивши з першим днем, ми (принаймні дехто з нас) лягли спати, непевні того, що нас чекало на другий день. А чекало ось що: майже ніщо. Групи з різних станиць далі припливали, одна по одній і розтаборювалися по намічених місцях. У вечорі відбулися відкриття по підтаборах, а опісля перша ватра, Варта Дружби. Вона, мабуть, надала тон усім іншим спільним ватрам МПЗ. Була вона цілковитим фіяском, хоч треба зазначити, що сама фізична ватра зовсім непогано себе зарекомендувала. Програму ватри (якщо така була) не можна було перевести з уваги на нефункціонуючі голосники. Юнацтво побрело до таборів, навіть часом і до своїх власних!

Субота — день змагів: спортивного й теренового. Сотні юних атлетів і практичних пластунів-українознавців гарячково завдавали одні одним конкуренцію, завершуючи змаг серією високомистецьких шедеврів, виконаних на дикті й на стінах убиральні. Та й тут, на одній точці теренової гри, закрадається негативна нотка. Наша чота, добившись до точки лаження по шнурах, уклалась у сяку-такую збірку. Чотар стає до звіту. Старший пластун відбирає

Гостина учасників

МПЗ-1978

в індіанському заповіднику.

Провідник племені промовляє...

звіт і дає гурткові наказ. В цьому не було б нічого дивного, якби не те, що старший пласту (який, очевидно, мав нас точкувати за українську мову) відібрав звіт і переводив цілу точку **виключно англійською мовою**. Не зважаючи на це, змаг був досить добре організований і випав вийнятоково добре, принаймні для нашого гуртка. Як виявилось в неділю, наша чота отримала перше місце в тереновому змагу й друге в спорті.

Неділя — “Український День”, організований албертським КУК-ом. Головною, мабуть, атракцією цього “дня” (що відбувся на Українському Селі) були ми, пластуни. Перед багатотисячною публікою учасники МПЗ виконали вільноручні вправи, що їх приготував пл. сен. Орест Гарас. Вправи зробили (оскільки я міг дізнатися) позитивне враження на глядачів, але я переконаний, що вони мали б багато більшу розвагову вартість для публіки, коли б друг Гарас виліз на дах вантажного авто і звіттам проводив вправами, так, як це він зробив під час проб. Та до цієї бочки меду залетіла не одна, але дві ложки дьогтю. Ложка ч. 1 — це поведінка, під час польової Архиерейської Служби Божої, яка відбулася в неділю ранком. Дехто вирішив використати цей час для дискусій над якимись своїми важливими проблемами, дехто ближче задивлявся до доволішньої природи, а ще інші просто варіювали. Важко, а то й неможливо було чути відправу. Чи вже зовсім неможливо пластунам вистояти відносно коротку Архиерейську Службу Божу (тривала годину і десять хвилин) без затрачання своєї християнської гідності?

Ложка дьогтю ч. 2 — це Ватра Державності, яка була гідним наслідником катастрофічної першої ватри, але зі зовсім інших причин. Коли на Ватрі Дружби не було чіткої програми, то ця друга ватра була майже перенасичена точками. Самі точки (по одній з кожної країни) були солідно підготовлені й на відповідному рівні. Жаль лише, що ледве хто

з публіки хотів чи міг їх вислухати. Справа бо в тім, що виховники залишили свої частини й пішли собі збоку погугорити. (Очевидно на виховні теми!) Юнацтво, хоч не мало по більшості змоги зрушитися з місця, все ж таки вирішило взяти приклад своїх виховників, і деякі амбітні одиниці чи гуртки почали ставити свою власну розвагову програму, яка перебувала в стані безпосередньої конкуренції з офіційною програмою. Ось наприклад: я припадково мав при собі новий співаник. Під час одної промови гурт розвідувачок, які сиділи поблизу, схотіли позичити його. Я його позичив, у наївному сподіванні, що вони хотіли цей співаник оглянути. Уяви собі, Дорогий Читачу, моє здивування, коли ці “соловейки” почали під час промови з нього **співати!** Під час цікавської точки (одна з найкращих) почав падати дощик, і на цьому ватра розтанула.

Про роз'їзди наступних двох днів можна сказати, що вони пройшли з неймовірним успіхом, беручи до уваги страшні організаційні труднощі, які могли б виринути. Хіба лише одна вечеря перед вечірком в Едмонтоні виявилася зовсім здеорганізованою (не легко постачати харч на тисячу осіб), але вдала вечірка більш ніж вирівняла бальянс.

Після роз'їздів прийшов час на дійсне таборування і мандрівки. Це був тиждень величезних контрастів — одного дня мокнеш і мучишся в горах, а вже на другий день переходиш “курацію” в мінеральних купелях. Один фактор, який тут не дописав — це погода. Була вона під час нашого перебування на Українському Селі чудова, а в горах натомість — дощ і холод. Та, не зважаючи на це, мандрівка в горах була якщо не зовсім приємною, то принаймні пам'ятною, та й безцільне “бомування” в таборі опісля (чомусь не було жодної програми) нікому не пошкодило.

Одною з характеристичних рис нашого перебування в горах був дощ. Виявляючи неабияку послідовність, цей дощ нас супроводив

до індіанської резервації, де й затримався над якоюсь тисячкою перемоклих пластунів. Дотепіпавшись на місце, табір розвідувачів, (до якого належав нижчепідписаний) застав щось немов би з економічної кризи тридцятих років: сотні людей стояли в черзі й мокли, чекаючи на хохлю юшки й дві кромки хліба. І були за це вдячні, бо були голодними.

Саме закриття МПЗ вийшло трохи "не по плану". До стандартних пл. рухів, напр. "струнко" і "спочинь", були додані ще гопкання й присюди. Причиною цієї винахідливості був холод. Чомусь організатори забули про те, що в Алберті як і всюди інде, сонце заходить, а по заході сонця стає значно зимніше, особливо в горах і особливо в коротких штанах від пластового однострою.

Про кінцеву ватру нема багато що говорити (чи навіть писати). Вона пішла добре втертими слідами своїх попередниць, включаючи такі точки, як нефункціонування голосників і

апатія глядачів. Та здається, кульмінаційною точкою закриття МПЗ була ударна (дослівно) акція під гаслом "Зміцнюймо пластову дружбу яйцями й помаранчами", що її з деяким успіхом провели розвідувачі з Монтреалю й Рочестеру між годинами від 1-ої до 3-ої ночі. Акція закінчилася "збройним виступом" виховника з Рочестеру, що спонукало монреальців до блискавичного відступу і встановлення перемир'я.

Ось так без записника я жив собі та був на МПЗ. Хоч був я також без примірника "Життя в Пласті", то й навіть без того було видно величезну різницю між нашою ідеалістичною теорією і нашою (юнацтва) доволі примітивною практикою. Якщо в недалекому майбутньому не прийде "згори" якась значна ініціатива для поправки, то дійсно невеселе буде життя в нашому Українському Пласті.

пл. розв. Роман Ващук

ПРИЄМНІ СПОГАДИ З МПЗ-1978

Нурінні прапори перед дефілядою після відириття МПЗ 4 серпня 1978 р. Фото — Ксеня Оденінська.

Міжкраєву Пластову Зустріч 1978-го року я довго не забуду. Це не був тільки табір, прогулянка чи мандрівка, а все це і ще змога зустрітися з пластунами з різних країн, оглянути українські поселення Едмонтону й околиці, змога побути в Албертських чи Бритійсько-колумбійських Скелястих горах. На літаку ми всі нетерпляче передбачали наступні дні. Я зокрема приємно згадую такі моменти:

В перших днях поки всі поприїжджали, ми спокійно могли оглянути Українське село коло Едмонтону, де ми таборували кілька днів. Село ще не скінчили розбудовувати, але вже там є правдиві, давні українські хати перенесені на Українське село, церкви та крамниці. Ще недокінчений є музей української культури і мистецтва.

Поблизу села є Елк Айланд Парк, який ми мали змогу оглянути. Частина того парку — це заповідник бовало чи бізонів. Ми мало не заїхали в їх стадо.

В суботу на завершення спортових і теренових змагів ми розмальовували дошки з стін лятрини, на пам'ятку нашого там перебування.

В неділю ввечір відбулася ювілейна ватра, з деякими прекрасними точками, приготовленими кількома представниками всіх країн, які були там репрезентовані. Можливо, що ватра скінчилася передчасно, коли почав падати дощ.

Поїздка до Едмонтону складалася головно з виступу вправ в парку ім. Гавреляка, та

з оглядинами легко-атлетичного змагання "Комонвелт Геймс", олімпіада Бритійського Комонвелту. По вечері — забава, яка насправді вдалася, і була, як і всі забави, закоротка.

У вівторок ми їздили по поселеннях в околиці Едмонтону. Пізнати можна було відразу по церквах, у яких містечках було багато українського населення. Одно містечко, з населенням не більше як шістсот мешканців, мало аж сім церков українських стилів. Про писанку в Вегревил можна сказати, що варта їхати до Алберти, тільки щоб її побачити. На мене зробило сильне враження та свідомість, що стільки залишилося культури українських емігрантів, ефект цієї культури в Едмонтоні, головню в містечках та оселях поблизу.

Недалеко від одного містечка ми зупинилися біля старої, покинутої фарми. Навколо — акри за акрами пшениці. Цю пшеницю привезли з собою імігранти з українських степів. Тут я справді міг зрозуміти причину кольорів нашого прапору — золота пшениця під блакитно-синім небом.

Цікаво було завважити, що навіть по одинадцятій годині вечора, місцевого часу, ще було ясно на дворі. Коли вже було темно надворі, часом було видно північне світло, чи аврору бореаліс, бо все ж таки Едмонтон досить далеко на півночі.

На наступний день ми вирушили в гори. Розвідувачі поїхали до Кутеней парку, де нас відразу почали страшити ведмедями, хоч за цілий тиждень таборування ми ані одного не бачили. Відразу, як ми приїхали почав падати дощ, і так падав аж доки ми не переїхали на індіанську резервацію тиждень пізніше.

Не зважаючи на дощ, мандрівки в горах були незаперечно успішними. Нашу чоту наладували харчами на три дні, і завезли на початок стежки. Очевидно, дощ падав, а часом сніг. Трохи дивно було кидати в серпні снігові кулі. Дощі змили в деяких місцях примітивні мостики понад більші річки, то треба було їх самому змайструвати, бо в річці де-не-де видно було діл. Все одно, нема то, як мандрувати в горах.

Як ми повернулися з мандрівки, мокрі й холодні, нас завезли на гарячі купелі в Рейдїюм, де в горячій воді ми скоро віджили.

На наступний день ми знов вирушили на мандрівку, цього разу до озера Флов. З одного боку озера зсувся ледівець з-поміж скель у воду. Що кілька хвилин відломлювалася кількадесятиметрова брила льоду й гримала в воду. На поверхні ледівця було багато піску та камінців, яких ледівець стер із скель.

По тижні в горах всі підтабори з'їхалися в Індіанський заповідник. Хоч ми були розчаровані, що не бачили ведмедів, тут ми бачили бізонів, але треба було трохи піти на поле біля річки. На вечерю нам індіани спекли бізона, і нас почастивали цією рідкістю. Нам ще пощастило зайняти "тіпі" на нічліг. На щастя дощ не йшов, бо ми не дуже довіряли "тіпі" щодо неперемокальності. Наш "тіпі" був з дерев'яних патикив, дець на 8 сантиметрів широкіх. Шпарки між патиками були залатані ще зеленим мохом. Крім двох таких дерев'яних "тіпі", були ще сім "стандартних тіпі", себто конічна дерев'яна рама покрита полотном, замість традиційними шкірами.

На пращальну ватру індіани, яких майже не було ніде видно, показували свої танці в автентичних одягах. Треба признати, що найжвавіше танцювала п'ятилітня дитина. На завершення ватри збудували знак з дерева з буквами "СКОБ", які мали засвітитися штучними вогнями. На жаль, тільки половина засвітилася, але кілька спритних пластунів решту змочили керосиною та підпалили.

МПЗ-78 залишила мені кілька вражень, які я довго пам'ятатиму. Ми мали змогу побачити частину Канади: і безмежні степи, і Скелясті гори. Ми відвідали околицю Канади, де українські піонери-імігранти створили собі "малу Україну" разом з культурою. Ми зустріли пластунів з багатьох країн світу.

Дарма, що були деякі проблеми, я задоволений, що поїхав на МПЗ-78.

пл. розв. Боян Онишкевич,
49-ий курінь, Трентон, Н. Дж.

Фото — Ісєня Оєдинсьєна.

На лєтєвищі в Кєвєльї 19 сєрпня 1978 р.

Замість квітів на свіжу могилу
нашої невіджалуваної Доні

св. п.

ст. пл. ЛІДІЇ А. ДИКУН

студентки медицини Торонтського Університету
складаємо \$200.00 на пресовий фонд "Юнака".

**проф. Остап і Маргарита Дикуні — батьни,
д-р Роман Динун — брат.**

Торонто, Канада

Замість квітів на свіжу могилу
невіджалуваної ст. пластунки — члена ОП УСП-ок

Пл. Станиці Торонто, студентки медицини

Торонтського Університету

св. п.

ЛІДІЇ А. ДИКУН

складаємо \$512.00 на пресовий фонд "Юнака".

\$114.20 — Богдан Мартин, Маямі, США;

\$100.00 — д-р Роман Цурковський, Торонто;

по \$25.00 — Ліда і Ераст Гуцуляни, Марта і
Євген Вашуки, В. Кунинець, Оля і Андрій
Чорнії, Торонто;

\$22.80 — Марія і Р. Стасюк, Боффало;

по \$20.00 — Ірина і Роман Вжесневські,
д-р І. Тарашук, В. і С. Федоровичі, Торонто;

по \$10.00 — Ю. Бабій, Р. і О. Бенеші, Т. С.
Волощук, Н. Гарапа, О. і Г. та ст. пл. Воло-

димир Держни, Ольга і Володимир Проці,
Анна Турчиневиц, Орест Турчиневиц, Христя
і Роман Федоровичі, Торонто;

по \$5.00 — Христя Гула, Роман Кордюк,
Ігор і Мирося Руденські, Надя Смільська,
Орест Федорович, Торонто.

Збірку провела Стефа Федорович

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

ТАРАСА ГОРБАЧЕВСЬКОГО

вірного приятеля і опікуна "Школи Булавних"

та мужа нашої подруги Дори,

складаю \$25.00 на пресовий фонд "Юнака" і кличу
абсолютенток "Школи Булавних" в подібний спосіб
віддати Йому пошану.

пл. сен. Ольга Кузьмович

Бабилен, США

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

ТАРАСА ГОРБАЧЕВСЬКОГО

складаємо \$30.00 на пресовий фонд "Юнака".

Андрій і Дарія Фармігі

Степан і Ольга Путиневичі

Кліфтон, США

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

ІВАНА І МАРІЇ ДУДІВ

Батьків пл. сен. Зиновія Дуди

складаємо \$375.00 на пресовий фонд пластових журналів
"Готуйсь", "Юнан" і "Пластовий Шлях".

\$50.00 — Юлія, Люба, Радослав і Іриной Жуки,
Монреаль;

по \$20.00 — Євген Бішко з родиною, І. і Р.
Вжесневські, д-р П. Глібович, Т. і О. Джу-
линські, Юрій і Нона Кравси, Оксана і Орест
Кравси, І. і В. Мойсяни, М. і Я. Хархаліси,
А. Харак;

\$15.00 — Марта і Мирослав Кравси;

по \$10.00 — Т. Горохович, О. і Я. Гемба-
тюки, Леся Демянчук, О. Желтвай, Лідія
Зазуля, С. і Ю. Лихачі, В. і Н. Микитчуни,
Б. Мацьків, С. Сиротюк, д-р Г. Шиманський,
М. Юрневич;

по \$5.00 — Мирон Новалюк, Іван Франів,
Петришин, О. Стецюра.

Торонто, Канада

Замість квітів на свіжі могили

дорогих наших друзів

св. п.

мгр-а АНДРІЯ ТЕРШАКОВЦЯ

пл. сен. "Еліта" з IV Кур. УПС "Характерники"

та

св. п.

ТАРАСА ГОРБАЧЕВСЬКОГО

примірного мужа, батька та громадянина

складаємо \$20.00 на пресовий фонд "Пластового Видав-
ництва". Опечаленим Родинам висловлюємо наше щире
співчуття, а в молитовний вінок вплітаємо гарячі мольби
за спокій їх благородних душ.

Минола Кавна ("Мамай") з Родиною

Дрексел Гілл, США

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

ТАРАСА ГОРБАЧЕВСЬКОГО

дорогого Мужа моєї щирої Подруги Дори з дому Салабан,
складаю на пресовий фонд "Пластового Видавництва"

20 дол.

Зоряна Кавна-Малсід з Родиною

В пам'ять

св. п.

пл. сен. АНДРІЯ ТЕРШАКОВЦЯ

мого приятеля від юнацьких років,

який перенісся на Вічну ватру,

складаю \$5.00 на пресовий фонд "Юнака".

Пл. сен. Павло Клим, Чікаго, США

Воно кудибільше, ніж купити чи продати авто, як ви думаєте

Коли ви приватно купуєте чи продаєте авто, то стиснення рук і рахунок продажу ще не означає, що угода завершена.

Якщо ви є продавець, то для вашого добра вважайте, щоб зміна власності була правильно зареєстрована в Міністерстві Транспорзації і Комунікації.

Якщо цього не зроблено, всі квитки за нелегальну стоянку-паркування автоматично належать до вас. Якщо ж ви їх ігноруєте, ви можете бути арештовані за незаплатиження кари. Ви також можете бути відповідальні перед цивільним судом, якщо по продажу авто знайшлось у катастрофі.

Якщо ви є покупець, також для вашого добра, заповніть, щоб зміна власності

була зареєстрована. Покупець і продавець повинні відвідати уряд для видання ліценцій Міністерства Транспорзації і Комунікації і особисто передати право власності.

Дарова памфлетка "Купування і продавання авто приватно" можна набути в усіх МТК урядах ліценції, або писати до:

**Public and Safety Information Branch
Ministry of Transportation and
Communications,
1201 Wilson Ave.,
Downsview, Ontario M3M 1J8**

Ontario

**James Snow,
Minister of Transportation
and Communications**

Пластун є ошадний...
(4-та точка пластового Закону)
... добре також коли щадить в українській установі
нагоду до того дає: Кредитівка "Самопоміч"
558 Summit Ave., Jersey City, N.J. 07303

СПИСОК ДАТКІВ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ЮНАКА",

що вплинули до 10 травня ц. р.

США:

Курінь УПС-он "Шостокрилі", США	500.00
"Самопоміч" Федеральна Кредитова Кооператива, Пассаїк	200.00
д-р Роман Мороз, Централ Айсліп	50.00
Пл. сен. Юліян Крижановський, Філядельфія по 5 дол.	10.00
пл. сен. д-р Іван Лисейко, Чікаго, пл. юн. Аскольд і Арета Буки, Філядельфія, пл. юн. Христіан і Міа Сеники, Ярдей, ст. пл. Роман Процик, Спрінгфілд	
пл. юн. Оксана Ільчишин, Філядельфія по 2 дол.	3.00
пл. юн. Роксана і Данило Шварци, Черрі Гілл, пл. юн. Христя Флунт, Воррен	
Замість квітів на могили (див. посмертні згадки)	270.00
США разом	\$1,057.00

КАНАДА:

Пл. сен. Софія і Ярослав Скрипники, Едмонтон по 5 дол.	179.26
пл. юн. Оленка Сиротинська, Торонто, пл. юн. Андрій і Дмитро Перекліти, Торонто, ст. пл. Андрій Чорний, Скарборо	
пл. юн. Роман Шараневич, Торонто	2.00
Замість квітів на могили (див. посмертні згадки)	1,112.00
Канада разом	\$1,308.26

ЗАГРАНИЦЯ

Пл. сен. інж. Василь Ісаїв, Аахен, Німеччина	11.80
Ст. пл. Левко і Марко Іваницькі, Ноттінгем, Англія	2.30
Заграниця разом	14.10
УСІ РАЗОМ	\$2,379.36

НАШЕ ЛИСТУВАННЯ

На пресовий фонд "Юнака" склав \$50.00 д-р Роман Мороз із Централ Айсліп, США, брат св. п. ст. пл. Галі Мороз, одної із перших пластунок, що розпочали водне пластування.

Сердечно дякуємо за цю щирю пожертву.

Дуже-дуже дякуємо Начальному Пластунові Юрієві Старосольському за пожертву на Фонд Сірого Лева в сумі дол. 50.—, яку він склав з нагоди своєї образотворчої виставки в Нью-Йорку. **Реданція**

СПИСОК ДАРУНКОВИХ ПЕРЕДПЛАТ З НАГОДИ "РОКУ ДИТИНИ"

1. Вп. п. Петро Плевако, Париж, Франція, для дітей в Югославії.
2. Ст. пл. Марко Левицький, Філядельфія, США, для юнака у Франції.
3. П. Ольга Дівнич, Балтімор, США, для юнака в Німеччині.
4. П. Микола Хархаліс, Торонто, Канада, для школи в Югославії.
5. П. Василь Миколинський, Монреаль, Канада, для "Жіночої Організації у Бразилії".
6. П. Люба Раковська, Нью-Йорк, США, для юнацтва в Німеччині.
7. Пл. сен. Юліян Крижановський, Філядельфія, США, для школи Сестер Василиянок в Югославії.
8. П. Ірина Грушкевич, Савтфілд, США, для юнака в Бразилії.
9. Пл. сен. о. Іван Кіт, Шарлеруа, Бельгія, для юнацтва у Парагваю.
10. Пл. сен. інж. Василь Ісаїв, Аахен, Німеччина, 2 дарункові передплати для юнацтва у Польщі.
11. Головна Булава УСП, Канада, 25 дарункових передплат для юнацтва в Аргентині.
12. Пл. сен. Ольга Пендюк, Банбері, Англія, для юнака у Бразилії.
13. Ст. пл. Андрій Чорний, Скарборо, Канада, для юнака в Німеччині.
14. 3-й Курінь УПЮ-ів, Торонто, Канада, для юнака в Німеччині.

Разом 39 дарункових передплат.

Складаємо щирю подяку усім жертводавцям за дарункові передплати. Дарункові передплати дають змогу читати "Юнака" юначкам і юнакам, які самі не мають змоги заплатити передплати. Просимо скласти дальші дарункові передплати з нагоди "РОКУ ДИТИНИ".

Останнє наше повідомлення про дарункові передплати було поміщене в "Юнаку" ч. 3/79.

ДАТКИ НА ЗАЛІЗНИЙ ФОНД ПЛАСТОВОГО ВИДАВНИЦТВА

від 24 березня 1978 р. до 10 травня 1979 р.

Пл. сен. Марія Маренін, Кергонксон, США	\$ 25.00
Пл. сен. Володимир Мерещан, Ветерсфіл, США	55.00
Працівники Університетської Бібліотеки, Торонто, Канада	64.00
Пластові сеньйори і Пластприят, Торонто, Канада	157.00
Пл. сен. о. Володимир Івашко, Саскатун, Канада	200.00
Пл. сен. Ольга Кузьмович, Бабилон, США	100.00
Пластова Станиця, Едмонтон, Канада	135.00
Членки Нуреня "Лісові Мавки", США	500.00
Пл. сен. Ярослав Іванусів, Едмонтон, Канада	500.00
Пл. сен. Олександр і Оксана Бережницькі, Боффало, США	30.00
Разом	\$1,766.00
Разом складено досі на "Залізний Фонд"	\$6,068.29
Хто черговий складе на "Залізний Фонд" в "Році Дитини"?	

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСУНИ І ПЛАСУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?

ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!

Шадити щоденно учись!

Як будеш студент,

Той доляр, той цент

Тобі допоможе колись

Здобути знання, прожиток, ім'я!

● ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ «Самопоміч» платить $4\frac{1}{2}\%$ ДИВІДЕНДИ.

● КОЖНА СУМА ВКЛАДУ враз із усіма фондами має своє ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ
та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ

власниками якої є

Анна і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto 2-B, Ontario
Tel.: EM 8-4235

Праця і ощадність забезпечать
Вашу майбутність!

Пластуни і Пластунки,
учні свято-миколаївських шкіл,
складайте свої ощадності у

СВЯТО-МИКОЛАЇВСЬКИЙ КРЕДИТОВИЙ СПІЛЦІ.

Спілка приміщується в будинку
Вашої школи і є відкрита від
год. 10 до 1 по полудні.

4 Bellwoods Ave., Tel.: 366-4529
Toronto, Ont. M6J 2P4

“ПОСІБНИК ЗВ'ЯЗКОВОГО”

можна набути

● в Канаді: у Адміністрації
“Юнака”:

“Yunak” — Magazine,
2150 Bloor St. W.

Toronto, Ont. M6S 4V7 Canada

ЦІНА — \$9.00

**Друкарня
КИЇВ**

виконує
всякі
друкарські
роботи.

Друкуємо

- книжки
- часописи
- летючки
- афіші
- весільні запрошення
- фірмові друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 537-5572

2466 DUNDAS St. West, TORONTO, ONT. M6P 1W9

Хто з Вас подорожує

● літаком ● кораблем ● поїздом ● автобусом
у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюро

МАРКІЯНА КОГУТА

і

ІГОРЯ КУРИЛІВА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario

Telephone: 535-2135 & 535-2136

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

YUNAK Magazine

2150 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 4V7, Canada

RETURN POSTAGE GUARANTEED

Ціна: \$1.00

СИНИЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТІВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВІНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

“... виховання — це надавання думкам і почуванням якогось напрямку”, — каже Олександр Тисовський-Дрот. Пластова преса саме й сприяє виконанню цього завдання.

Читайте ж і **СВОЄЧАСНО** передплатуйте свої журнали!

ГОТУЙСЬ — журнал новачок і новачоків та дітей до 12 року життя;

ЮНАК — для пластового юнацтва й загалу української молоді;

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ — журнал дорослого членства Пласту, Пластприяту і загалу батьків, які цікавляться вихованням і громадськими справами.

● Присилайте передплати **З ПОЧАТКОМ КОЖНОГО РОКУ** (до 1 березня!), бо своєчасні передплати уможливають дешевшу пересилку журналів.

● Надсилайте дописи (хроніку, знімки, “молоде перо”, ілюстрації тощо), діліться своїми зауваженнями щодо змісту і вигляду журналів, втримуйте зв'язок з редакціями. Ставайте співчасниками пластового самовиховання.

БОРСУК

ЇЖАК

КАЖАН

БОБЕР

САЙТАК

ЛИС

РИСЬ

ЗАЄЦЬ

ВЕДМІДЬ

ВОСК

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ОПЕНЬ